

Social

BILAGA V

Mall för program som får stöd från Eruf (målet Investering för sysselsättning och tillväxt), ESF+, Sammanhållningsfonden, FRO och EHFVF – artikel 21.3

CCI	
Namn på engelska	[255] ¹
Namn på landets språk	[255] Förslag till operativt program inom målet investering för sysselsättning och tillväxt Norra Mellansverige
Version	
Första året	[4]2021
Sista året	[4]2027
Stödberättigande från och med	210101
Stödberättigande till och med	291231
Kommissionens beslut nummer	
Datum för kommissionens beslut	
Medlemsstatens beslut om ändring nummer	
Medlemsstatens beslut om ändring, datum för ikraftträdande	
Överföring av mindre betydelse (artikel 24.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser)	Nej
Nuts-regioner som omfattas av programmet (ej tillämpligt för EHFVF)	SE31 – Norra Mellansverige
Berörd fond eller berörda fonder	☒ Eruf
	☐ Sammanhållningsfonden
	☐ ESF+
	☐ FRO
	☐ EHFVF
Program	☐ endast inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt för de yttersta randområdena

¹ Numren inom hakparenteser avser antal tecken utan mellanslag.

1. Programstrategi: viktigaste utvecklingsutmaningar och politiska åtgärder¹

Referens: artikel 22.3 a i–viii och x och 22.3 b i förordning (EU) 2021/1060 (*förordningen om gemensamma bestämmelser*)

¹ För program som endast stöder det specifika mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen behöver beskrivningen av programstrategin inte avse utmaningarna i artikel 22.3 a i, ii och vi i förordningen om gemensamma bestämmelser.

1. Inledning – Norra Mellansveriges framtid

Näringslivets och samhällsservicens förutsättningar

År 2027 har den regionala utvecklingsfonden (Eruf) bidragit till att Norra Mellansverige (NMS) har ett mer konkurrenskraftigt, motståndskraftigt och diversifierat näringsliv med hög innovationsförmåga som svarar mot samtidens mest relevanta utmaningar och behov. Aktörer i NMS har utvecklat mer hållbara nya varor och tjänster och strukturer för att exportera dessa. Den regionala ekonomin har därmed blivit starkare och bidrar med lösningar till de globala klimat- och miljöutmaningarna. Arbetslösheten är låg. Ett starkt näringsliv med stor efterfrågan på arbetskraft ger hög sysselsättningsgrad. Den offentliga sektorns intäkter är tillräckliga för att ge god samhällsservice och välfärdstjänster till samtliga invånare i regionen.

Klimatavtryck och miljö

År 2027 har Eruf bidragit till att NMS:s ekonomiska aktiviteter är mer hållbara ur ett klimat- och miljömässigt perspektiv. Eruf har bidragit till att miljö- och klimatmålen nås. Transportsektorn är på väg att bli fossiloberoende. Tillverkande industri och små och medelstora företag förbrukar minimalt med energi och obrutna resurser. Livsmedelssystemet är på väg att bli fossiloberoende och är en tillgång för ekosystemet i regionen och globalt. Näringslivets, befolkningens och offentlig sektors konsumtion av varor och tjänster är inom ramarna för de planetära gränserna. NMS har utvecklat innovativa produkter som bidrar till omställning i såväl den inhemska som globala ekonomin.

Företagande på lika villkor

År 2027 har Eruf bidragit till att NMS:s befolkning lever mer jämställt och jämlikt och har förutsättningar att leva ett liv med god hälsa. Ingen diskrimineras på arbetsmarknaden, i näringslivet eller i samhället i stort på grund av faktorer som kön, ålder, förmågor eller bakgrund. (Enligt diskrimineringsombudsmannen) Öppenheten för oliktankande och människor med olika bakgrund är stor och befolkningen är engagerad och delaktig i samhällsutvecklingen. Landsbygder och tätorter har likvärdig tillgång till välfärd och samhällsservice. Arbetslösheten är låg. Kompetensförsörjningen till offentlig och privat sektor är god. Det är lika enkelt att leva, försörja sig och driva företag i landsbygd som i tätort. Socialt entreprenörskap och sociala innovationer bidrar till samhällsekonomin och en hållbar utveckling. Det finns inga människor som lever under fattigdomsgränsen i NMS.

1.1 Mot en hållbar region

Det här är programstrategin för investeringar via (Eruf) i NMS 2021–2027. De tre regionalt utvecklingsansvariga organisationerna Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Värmland har utifrån direktiv från nationell och europeisk nivå tillsammans med aktörer inom geografin enats om att det övergripande målet med Eruf 2021–2027 är att göra NMS till en mer hållbar region. De ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna av hållbarhet är ömsesidigt beroende av varandra – de är odelbara. För att

integrera hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet måste därför alla aspekter av hållbarhet synliggöras och hanteras genom att söka synergier och lyfta målkonflikter. Att integrera den ekonomiska dimensionen i det regionala utvecklingsarbetet innebär att påverka hur resurser används genom att hushålla, underhålla och förädla. När värden ständigt återskapas ges förutsättning för en långsiktig ekonomisk hållbar utveckling. Att integrera den sociala dimensionen innebär att alla människor, oavsett kön, ålder, förmågor eller bakgrund ges likvärdiga möjligheter utifrån sina behov och förutsättningar. Ett exempel är att ge likvärdiga möjligheter att få tillgång till resurser inom och resultat av det regionala utvecklingsarbetet. Ett annat exempel är att i arbetet ta tillvara människors olikheter. Olikheter bidrar till effektivitet, bättre beslut och ökad innovationsgrad. Åtgärderna bidrar till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, i synnerhet principen om utbildning och livslångt lärande, jämställdhet och lika möjligheter. Att integrera den miljömässiga dimensionen innebär att vårda, respektera och hushålla med ekosystemen inom ramarna för de planetära gränserna. Det betyder att arbeta för en ökad biologisk mångfald, fasa ut fossil energi till förmån för förnybara energikällor och säkerställa att kretsloppen är i balans.

Eruf ska stärka innovationsförmågan för omställning till en grön, digital och koldioxidsnål ekonomi. De miljömässiga, ekonomiska och sociala perspektiven ska integreras i samtliga insatser. NMS:s ambition är att genomgående arbeta med Agenda 2030 i fokus. Sverige har en Nationell energi- och klimatplan där kommuner och regioner framhålls som viktiga i Sveriges klimatarbete. Eruf-programmet ska bidra till minskad klimatpåverkan samt ökad social inkludering och på så sätt stärka konkurrenskraften i NMS. Det betyder att projekt ska bidra till de globala målen för hållbar energi-, industri-, innovationer- och infrastruktur samt för hållbara städer-, samhällen-, konsumtion- och produktion. De ska också bidra till de globala målen för ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet samt anständiga arbetsvillkor och hållbar ekonomisk tillväxt. Samverkan på olika nivåer är centralt för genomförandet av programmet utifrån målet om globalt partnerskap. Genom insatser i programmet ska NMS bidra till att uppnå målen i de regionala utvecklingsstrategierna. Dessa styr det regionala utvecklingsarbetet och ska bidra till målen i EU:s övergripande utvecklingsstrategi "Den gröna given".

Eruf NMS 2021–2027 behöver ta höjd för att möta behov som i dag inte kan förutses på grund av de mer långsiktiga konsekvenserna av Corona-pandemin och andra händelser med stark påverkan på samhället.

1.2 NMS ställer om – utmaningar, behov och möjligheter

Landsbygder, tätorter och städer

NMS består av tre län; Gävleborg, Dalarna och Värmland. Området gränsar i öster till Östersjön, i väster till Norge och sträcker sig tvärs över landets mellersta delar. NMS domineras av skog och landsbygder.

Det bor drygt 850 000 invånare i området, som är 65 000 kvadratkilometer. Det ger en befolkningstäthet på 13 invånare per kvadratkilometer, att jämföra med Europas folktätaste områden i storstäderna med över 10 000 och övre Norrland med 3. Bakom genomsnittet i NMS döljer sig en variation av olika kommuntyper, från täta kommuner, till mycket glesa landsbygdskommuner (Enligt Tillväxtanalys indelning i sex olika typer av kommuner). Den stora variationen i täthetsgrad mellan kommuner i NMS skapar både utmaningar och inomregionala skillnader. I nordvästra Dalarna finns Idre sameby, den

sydligaste av totalt 51 samebyar i Sverige (Regeringsformen 1kap 2§). NMS:s ambition är att det ska vara lika enkelt att leva, arbeta och försörja sig i hela regionen, vilket innebär att Eruf-programmet behöver utformas så att det ger utrymme för insatser som stödjer utveckling i både glesare och tätare kommuner, samt i det samiska området.

Befolkning och försörjning

NMS har den högsta försörjningskvoten i Sverige, vilket betyder att färre personer ska försörja fler utanför arbetsför ålder.(NMS socioekonomisk analys 2020 sid 5) Detta riskerar leda till arbetskraftsbrist, minskad skattekraft, ökad efterfrågan på välfärdstjänster samt att regionens företag får svårare att hitta kompetens. Sysselsättningsgraden i NMS är under riksgenomsnittet(Tillväxtverket länsuppdelad statistik). Andelen i arbetsför ålder förväntas vara något lägre 2028 än 2018, framförallt på grund av att andelen äldre förväntas öka. Att fler blir äldre är positivt i grunden, men leder till påfrestningar på välfärdssystemet som är utformat för en demografisk struktur där en större andel av befolkningen är i arbetsför ålder (NMS socioekonomisk analys 2020 sid 7-8). Här krävs innovativa lösningar för boende, omsorg, vård och rekreation kopplat till exempelvis möjligheter inom den så kallade silverekonomin med varor och tjänster som utvecklas för en senior marknad (Vinnova rapport VR 2008:10). Invandringen leder till en föryngring av befolkningen i NMS och kan bidra till lösningar på problem kopplat till den förändrade demografiska strukturen, exempelvis motverka arbetskraftsbristen genom att fylla kompetensgapet hos företag. Att öka mångfalden skapar förutsättningar för kreativitet och innovation.

Ökad innovationskraft

Enligt Reglabs (Forum för lärande om regional utveckling) innovationsindex (2019) befinner sig NMS i botten av tabellerna vad gäller grundförutsättningar för innovation (Reglab Innovationsindex 2019). NMS har en låg utgifts- och investeringsnivå i forskning och innovation. Det gör det svårt att attrahera nationella, europeiska och internationella forsknings- och innovationsmedel samt externt kapital för innovation. Innovationskapaciteten bedöms avgörande för att få till stånd innovationer som möter behovet av social och grön hållbar omställning i den inhemska och globala ekonomin. Innovationer kan bidra till att förstärka positionen ytterligare inom programområdets redan starka branscher men även till nya områden. I sin tur bidrar detta till nya affärsmöjligheter och säkrade arbetstillfällen. För maximal effekt från både ett inomregionalt och europeiskt perspektiv ska de kapacitetshöjande insatserna koncentreras till regionens styrkeområden i enlighet med regionernas strategier för smart specialisering, i samverkan med utomregionala aktörer (EU kommissionen landsspecifika rekommendationer 2019, Annex D). Matchningen mellan kunskapsaktörer och de behov som näringslivet har av ny kunskap behöver utvecklas (Smart specialisation, 2018, NMS – skills for smart specialisation in Värmland Region, Executive Summary 2020, Nordregio/OECD). NMS ser möjligheter att genomföra transregionala innovationsprojekt som stödjer skapandet av europeiska globala värdekedjor inom exempelvis EU-kommissionens tematiska smarta specialiseringsplattformar och Vanguardinitiativet (Vanguard initiative). Samtidigt som innovationsinvesteringarna koncentreras tematiskt är det viktigt att det finns en geografisk spridning så att aktörer i samtliga kommuner i regionen kan vara med och bidra till en hållbar utveckling. Innovationskraft gynnas av mångfald och inkludering. Företag liksom

lärosäten behöver öka sin forskningskapacitet genom att långsiktigt investera i eller tillgängliggöra öppna innovationsmiljöer, i samverkan med andra regioner i Sverige och Europa. Offentlig sektor, ofta kommuner, har till exempel testbäddar att erbjuda i anslutning till de största samhällsutmaningarna. Dessa testbäddar ska kunna användas genom investeringar med Eruf. För att ytterligare stärka innovationsstödssystemet ser NMS behov av att främja gränsöverskridande samarbeten inom den privata offentliga eller ideella sektorn samt inom olika geografiska områden. (Intergration of Digital Technology, OECD Digital Government index, 2019).

Effekter

Genom insatser via Eruf har små och medelstora företag fått ökad tillgång till forskning, innovation och interregional samverkan och stärkt förutsättningarna för ökat entreprenörskap. Utveckling, kommersialisering och användning av hållbara innovationer i enlighet med målsättningarna i Agenda 2030 och EU:s gröna giv har ökat. Organisationer i innovationsstödssystemet har stärkt förmågan att bistå små och medelstora företag och potentialen för utveckling av världsledande innovationer har ökat både genom interregionalt och internationell samverkan. Forsknings- och innovationsmiljöer har skapats där små och medelstora företag kan testa idéer och utvecklas i samverkan med företag, högskolor och universitet. På längre sikt kan fler små och medelstora företag leverera hållbara innovativa varor och tjänster, både på den inhemska och globala marknaden.

Digitaliseringens möjligheter

NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden som sensorteknik, 5G, geospatiala data, hydraulik, optik och gamification. Det finns tillgång till avancerade test- och valideringsmiljöer och unika dataresurser genom samverkan mellan myndigheter, kommuner, akademi och näringsliv. Det offentligt finansierade innovationsstödssystemet har en lång tradition av strategiskt samarbete och långsiktiga förutsättningar, bl.a. två Vinnväxt-vinnare (Paperprovince och Compare). Det finns idag flera geografiskt spridda innovationsnoder som når målgrupper i näringsliv och offentlig sektor. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg både för konkurrenskraften och för en hållbar regional och global utveckling. Särskilt viktig är digitalisering för små och medelstora företag på landsbygden. Samtidigt står delar av näringslivet och offentlig sektor inför utmaningar i att använda den nya tekniken (Digitaliseringsstrategi, N2017/03643/D) (Digitalisering i svenska företag, temarapport 0253). Förmåga att ta tillvara digitaliseringens möjligheter är också en utmaning inom kompetensförsörjning samt inom process- och tjänsteutveckling. För att öka det regionala näringslivets och offentlig sektors förmåga att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter ska Eruf NMS möjliggöra synergier med EU-programmet Digitala Europa och utveckla digitala innovationshubbar samt Europeiska digitala innovationshubbar. För att öka digitaliseringstakten ska programmet också kunna bidra med spets, expertis, forskning, nätverk och testmiljöer. (Vinnova, arbetsrapport angående EDIH)

Effekter

Genom insatser via Eruf har den digitala mognaden stärkts i näringslivet och i de företags- och innovationsfrämjande systemen. Nya affärsmodeller har vuxit fram som genererar hållbara tjänster i linje med regionens smarta specialiseringsarbete. Organisationer i stödsystemen utvecklar och levererar tjänster som leder till effektivisering av verksamheter och kommer till nytta för invånare i regionen.

Näringslivets omvandling

I EU:s landsrekommendationer 2019 och 2020 konstateras att Sveriges samtliga NUTS2-regioner, med undantag av NMS, har en bruttoregionalprodukt som ligger över genomsnittet för EU:s regioner. NMS tillhör de regioner i Sverige som haft en låg eller till och med negativ produktivitetstillväxt. I kommissionens pilotprojekt om industriell omvandling har NMS identifierats som en region som riskerar att hamna i en så kallad medelinkomstfälla. Det innebär svårigheter att konkurrera med låga löner samtidigt som det är svårt att attrahera innovationskapital. Rapporterna visade även att NMS har låg innovationskapacitet i små och medelstora företag (NMS socioekonomiska analys 2020 samt Förbättrad strategi för ekonomisk omvandling baserat på smart specialisering Emily Wise).

Näringslivet i NMS domineras i både antal anställda och omsättning av en framgångsrik exportindustri (Enligt statistik från Bisnode) med tyngdpunkt på skogliga råvaror och stål (NMS socioekonomiska analys 2020). En stor andel av regionens mikro-, små- och medelstora företag levererar tjänster och produkter i värdekedjor direkt eller indirekt kopplade till exportindustrin. De är beroende av att det skapas goda förutsättningar för detta, till exempel genom export-, import- och investeringsfrämjande insatser (Nya trender inom export och import, temarapport 0261). Samtidigt finns behov av att diversifiera ekonomin för att göra den mer motståndskraftig. Det är angeläget att stärka en växande tjänstenäring, exempelvis besöksnäring, handel samt kulturella och kreativa näringar, samt att stötta näringslivets utveckling i glesare områden. Insatser för att öka konkurrenskraft ska vara tillämpbara i hela det geografiska området. De ger förutsättningar för resiliens i näringslivsstrukturen och bidrar till att bibehålla och utveckla spetsområden i enlighet med regionernas smarta specialiseringsstrategier.

NMS har en könssegregerad arbetsmarknad där de tre länen har en nästan identisk könsfördelning mellan sektorerna. Fördelningen är traditionell med en stor andel kvinnor i omsorgsykten inom den offentliga sektorn medan män i högre grad arbetar i den privata sektorn, främst inom tillverkningsindustrin. NMS behöver utveckla branschbredden för att motverka könsstereotypa satsningar.

Vägar för att öka konkurrenskraften och samtidigt bidra till en digital och grön omställning i näringslivet kan vara att öka upptagningen av ny teknik i små och medelstora företag och till exempel utveckla cirkulära affärsmodeller. För detta behövs direkt och indirekt stöd till företagen via digitala innovationshubbar, teknikparker och andra företagsfrämjande aktörer, som i sin tur kan stötta företagen. För maximal effekt är det viktigt att dessa intermediärer agerar i ett europeiskt sammanhang och agerar som slussar av innovation, in och ut ur regionen. För att stärka inriktningen mot utmaningsdrivna innovationer behöver klusterorganisationer och innovationsnoder i NMS fungera som mellanhänder för testmiljöer.

NMS har deltagit i kommissionens pilot *Regions in industrial transition* tillsammans med liknande industriregioner i Europa. Utifrån dessa erfarenheter har en strategi för industriell

omvandling tagits fram, där NMS:s utmaningar beskrivs, liksom prioriterade insatser framåt. Strategin utgör ett viktigt underlag för kommande insatser genom Eruf (Eu kommissionen landspecifika rekommendationer 2019, Annex D) Särskilda insatser behöver ske för omställningen i tillverkningsindustrin.

NMS ska också särskilt uppmärksamma insatser som tar hänsyn till samernas företagande och omställning i näringslivet utifrån klimatförändringarnas effekter. För att hantera samhällsutmaningarna behöver utvecklingen ske i bred samverkan mellan civilsamhälle, offentlig sektor och näringsliv. (Riktlinjer för framtagande av förslag till regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2021-2027)

NMS är i behov av insatser som bidrar till att öka kunskaperna kring kapitalförsörjning och insatser som ökar kapaciteten hos företagen att ta del av riskkapital. Utvecklad kunskap behövs även hos aktörerna i de innovations- och företagsfrämjande systemen för att kunna bistå med kvalificerad rådgivning. I NMS behövs även insatser som kopplar ihop det finansiella systemet för att täcka in alla faser i små och medelstora företags utveckling; från finansiering i tidiga skeden, till medel för test och demonstration samt till expansion och hållbar tillväxt. Svårigheter att finna investeringskapital kan bland annat resultera i marknadsmisslyckanden (Bättre finansiering för kommersialisering av innovationer, Claes de Neergard, Näringsministerns förhandlingsperson juni 2020).

Brist på egna resurser och externt kapital skapar behov av offentliga insatser och stöd för att stärka utvecklingen och tillväxten i företagen (Geografisk fördelning av riskkapital 2011 och 2018 samt förhandsbedömning för stöd till finansieringsinstrument ERUF 2014-2020). Eruf NMS ska bidra till att skapa struktur för långsiktig kapacitetsuppbyggnad för att överbrygga avståndet till marknader och kapital för små och medelstora företag.

Effekter

Genom insatser via Eruf har små och medelstora företag ökat sin exportmognad och närvaro i globala värdekedjor. Insatserna har även lett till stärkt entreprenörskap och ökad tillgång på kapital. Vidare har mångfalden i näringslivet ökat och resulterat i att fler människor, från tidigare underrepresenterade grupper, nu startar, driver och arbetar i befintliga företag. Nya hållbara affärsmodeller har utvecklats. De företagsfrämjande systemen i NMS har stärkt sin kapacitet och möter behoven av avancerat stöd till små och medelstora företag som utvecklar hållbara varor och tjänster. Systemen fångar upp innovativa idéer som på längre sikt kan leda till nya företag och ökad takt i näringslivets omställning.

Kompetensförsörjning

Ett stort omställningshinder för små och medelstora och företag inom både tillverkningsindustri och tjänstenäring i NMS är tillgången till relevant kompetens. Andelen med eftergymnasial utbildning i NMS är lägre än riksgenomsnittet (NMS socioekonomiska analys 2020). De låga utbildningsnivåerna speglar delvis de dominerande branscherna i länen, till exempel byggverksamhet, skogs-, stål-, och verkstadsindustrin, där det för en del av företagen ofta räcker att personalen har gymnasieutbildning. En låg utbildningsnivå riskerar att hindra den omställningsförmåga som krävs för att möta utmaningarna kopplade till digitalisering, klimatomställning och en åldrande befolkning. Det är därför viktigt för både individer och samhälle med

satsningar på högre utbildning. Mindre företag har svårt att konkurrera med större om attraktiva kompetenser inom bristyrken, till exempel ingenjörer med hållbarhetskompetens. Små företag saknar i andra fall kritisk kompetens för att använda avancerad teknik eller digitalisera sin verksamhet. Detta försvårar möjligheterna till att omsätta regionala styrkor till innovationer och nya affärer. Tillgången på kompetens är avgörande för att kunna expandera och vara konkurrenskraftig, både på den nationella och den internationella marknaden. Det behövs insatser för att kartlägga företagens generella kompetensbehov som grund för att utveckla till exempel yrkesutbildningar. Dessutom behövs insatser som underlättar rekrytering av specialistkompetens/talanger till NMS:s styrkeområden samt ett fungerande system för validering (enligt valideringskommissionens slutbetänkande 2019) av kompetenser. Det finns även behov av ökad kunskap kring metoden för smart specialisering hos aktörerna i de företags- och innovationsstödjande systemen, liksom av en struktur för att involvera och samarbeta med olika aktörer.

Effekter

Investeringar via Eruf har lett till en förbättrad förmåga hos det kompetensförsörjande systemet att förse små och medelstora företag inom prioriterade styrkeområden inom smart specialisering och industriell omvandling med efterfrågad kompetens. Kunskapshöjningen inom smart specialisering och samhällsutmaningarna som metoden ska möta, samt involveringen av aktörerna i de innovationsfrämjande stödsystemen i den entreprenöriella upptäckarprocessen har bidragit till en stärkt förmåga för strategiskt innovationsfrämjande arbete. På längre sikt har NMS uppnått en höjd innovationsförmåga i hela regionen och den bidrar till utveckling och transformering av idéer för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv.

Cirkulär ekonomi och smarta energisystem

I NMS finns potential att etablera utvecklingsmiljöer och aktörer som kan ta ledningen i omställningen till en cirkulär ekonomi (enligt Cirkulär ekonomi – strategi för omställning av Sverige, 2020), med cirkulära affärsmodeller och resursflöden. Det finns också möjligheter för fler inom samhälle och näringsliv att övergå till användning av förnybara resurser samt att hushålla med energi, metaller och andra naturresurser. Exempelvis kan omställningsstöd ges till små- och medelstora företag med stor omställningspotential inom en bredd av branscher och sektorer. Avgränsningar till särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom hela grundidén med cirkulär ekonomi är att knyta ihop resursflöden från olika delar av ekonomin.

Klimatomställningen innebär att icke-förnybar energi i ekonomin ska ersättas med förnybar el och energi. Regionen har potential att utveckla marknaden för smarta energisystem som ett sätt att hantera en ökad mångfald av energislag och effektvariationer. Lagring i form av exempelvis batterier och grön vätgas är också viktiga delar i ett smart energisystem.

Klimatomställningen innebär att el som energibärare får en allt viktigare roll. Tillräcklig överföringskapacitet i elnäten och effekthushållning är därför förutsättningar för att kunna bedriva näringslivsverksamhet i allmänhet och industriell verksamhet i synnerhet. För att åstadkomma detta finns behov av stöd till samverkan, att upprätta handlingsplaner och utföra rådgivning samt behov av insatser för energilagring, teknik och systemutveckling.

Insatserna kommer att leda till att näringslivet och offentlig sektor kan ställa om till en hållbar energiförsörjning och samtidigt locka nyetableringar till regionen.

Vid omställning till ett grönare och koldioxidsnålare NMS finns det behov av att arbeta i alla delar av värdekedjan. Det finns behov av att stötta specialiserade aktörer där affärsmodellen är centrerad kring att ta fram och erbjuda gröna och klimatsmara lösningar. Det finns också behov att stötta icke-specialiserade aktörer inom hela näringslivet till att implementera redan befintliga lösningar och ställa om. Huvudprincipen i denna programstrategi är att innovationsinsatser finansieras inom PO1. Insatser i PO2 får innehålla element av innovation, men syftar främst till att stötta en grön- koldioxidsnål omställning genom kommersialisering och implementering av existerande lösningar. Samtidigt handlar hela strategin, och EU:s strategi "Gröna given" om att skapa synergier mellan de två perspektiven, det vill säga, skapa grön omställning genom konkurrenskraft och innovation.

Effekter

Investeringarna via Eruf-programmet har lett till att NMS:s näringsliv och offentlig sektor har ställt om till en grönare och koldioxidsnålare ekonomi. Detta genom omställning till cirkulär ekonomi och smarta energisystem.

1.3 Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering

Arbetet med Smart specialisering i NMS utgår från Dalarnas, Värmlands och Gävleborgs innovationsstrategier och bygger på identifierade styrkeområden, så kallade smarta specialiseringar, utifrån de tillgångar och resurser som finns tillgängliga i regionen.

NMS har arbetat systematiskt över länsgränserna för att utveckla kluster och styrkeområden sedan 2005. Detta har följts av gemensamma projekt inom smart specialisering och industriell omvandling. Syftet är att tillsammans bli starkare inom områden med potential för en hållbar ekonomisk utveckling. Likhetererna är stora och samarbeten sker mellan regionernas identifierade styrkeområden. Det finns därmed en gemensam grund för att under kommande period utveckla gemensamma prioriteringar som ansluter till större nationella, europeiska eller globala utmaningar. Detta ska positionera regionen internationellt för att komma in i sammanhang med fler samverkansparter och tillgång till fler och större finansieringskällor. Syftet är att generera en kritisk massa av kunskaper och kompetenser som kan bidra till skapandet av världsledande innovationer.

Idag kan regionernas smarta specialiseringar grupperas i följande sex så kallade domäner; Hållbar bioekonomi, Hållbara städer och energiomställning, Industriell omvandling, Hållbar upplevelsenäring, Jämlik välfärd och arbetsliv, Hållbart attraktivt och inkluderande arbetsliv. (NMS smarta specialiseringsstrategier)

Inom smart specialisering används entreprenöriella upptäckande processer för att utforska och koppla samman samhällsutmaningar och behov och för att strukturerat analysera, utvärdera och ompröva de prioriterade områdena i innovationsstrategierna. Metoden bygger på att administration och politik är beredda att lyssna på entreprenörer, forskare, idéburna organisationer och medborgare för att identifiera nya möjligheter. I NMS har det långsiktiga arbetet med kluster och smart specialisering utvecklat en hög grad av tillit mellan aktörerna i innovationssystemet. NMS har utvecklat plattformar och processer för

respektive specialisering där aktörer samlas för att dela information och sprida kunskap. Det kan antingen vara den regionalt utvecklingsansvariga som driver en sådan plattform eller en klusterorganisation, alternativt en centrumbildning på ett lärosäte.

1.4 Lärdomar

Lärdomar har dragits från tidigare programperioder och resulterat i ny kunskap. Bland annat har behovet av att arbeta med förstudier inför projekt lyfts som ett sätt att nå bättre resultat, samt vikten av att integrera hållbarhetsaspekter i programlogiken. Tillväxtverket genomförde en portföljanalys av Eruf NMS 2014–2020, som visar att projekt i NMS ofta har haft en sämre projektlogik än i andra programområden och att programmet därmed haft sämre möjligheter att bidra till ökad konkurrenskraft i företag. (Portföljanalys Regionalfonden Norra Mellansverige 2019, Tillväxtverket) För att åtgärda det förespråkar utvärderingen att fler projekt ska föregås av förstudier. Grundläggande krav för att erhålla finansiering från regionalfonden är att projekten bidrar till långsiktiga och positiva effekter i enlighet med programmets mål. Det finns ändå behov av interventioner som syftar till att bättre ta tillvara resultaten genom att till exempel arbeta med aktivt ledarskap, mandat, styrgruppernas sammansättningar och tidig involvering av utvärdering. Sådana åtgärder borde ge bättre förutsättningar för implementering i ordinarie verksamhet och underlätta arbetet med att säkra resultat och långsiktiga effekter i företag.

1.5 Administrativ kapacitet, styrning och förenklingsåtgärder

Tillväxtverket är förvaltande myndighet och har haft denna uppgift sedan programperioden 2007–2013. Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet och har haft denna uppgift sedan 2007–2013. Samtliga regioner i programområdet NMS har haft ett ansvar för programskrivning och varit en del av genomförandet sedan 2007. För att underlätta för företag och projektägare har regionerna i programområdet ställt sig bakom de förslag till förenklingsåtgärder som tidigare presenterats av Tillväxtverket.

Tillämpning av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och tillämpliga statsstödsregler kommer att beaktas vid bedömningen av respektive projekt. Under de kommande åren kommer det att pågå parallella utlysningar avseende React-EU och Eruf. Det innebär att förvaltande myndighet och projektägare kommer att hantera regionalfondsmedel för olika programperioder parallellt under 2021–2023, vilket förutsätter en väl fungerande förvaltningsmodell bl.a. för att säkerställa att dubbelfinansiering inte ska förekomma.

Programmet har genomgått en miljökonsekvensbedömning som syftar till att integrera miljöaspekter i programmet så att hållbar utveckling främjas. Miljökonsekvensbedömningen har beaktats i framställandet av detta program.

1.6 Synergier med andra fonder och program

Strukturella omställningar kräver en helhetssyn på insatser och stöd samt uppväxling av egna resurser och medel kopplade till Eruf 2021–2027. NMS:s Eruf-program ska möjliggöra synergier med andra finansieringsverktyg inom EU:s strukturfonds- och transnationella sektorsprogram. Syftet är att öka verkningsgraden i arbetet med forskning och innovation, digitalisering, kompetensförsörjning och företagsutveckling/entreprenörskap, samt i insatserna för ett koldioxidsnålt och cirkulärt samhälle. Programmet är i linje med de strategiska prioriteringar som beskrivs i Partnerskapsöverenskommelsen.

Eruf NMS ska främja synergier med ESF+ utifrån små och medelstora företags kompetensbehov, med Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, samt med Faciliteten för återhämtning och resiliens som ska främja återhämtning efter Coronapandemin. Gröna given är också vägledande, tillsammans med EU:s digitaliseringsstrategi, i arbetet med den gröna och digitala omställningen och den ekonomiska återhämtningen efter pandemin.

Samarbeten ska främjas utifrån utmaningar som ligger i linje med EU:s strategin för Östersjöregionen, främst genom Interreg, EU:s territoriella program. Aktuella program för NMS är de gränsregionala programmen för Norge och Östersjön, det interregionala programmet för Östersjöregionen och Nordsjön samt det transnationella programmet för alla regioner oberoende av geografiskt område (Interreg Europa)

NMS ska genom investeringar i Eruf stärka kapaciteten för ökat deltagande i EU:s program för forskning och innovation; Horisont Europa samt kring digitalisering genom Digitala Europa. Programmen för den inre marknaden bedöms också vara intressanta för regionen, främst vad gäller klusterutveckling och entreprenörskap, samt Kreativa Europa inom kulturella och kreativa näringar. Synergier med Erasmus+ kan möjliggöra kunskapsallianser som stärker regionens innovations- och entreprenörskapskapacitet. Synergier med LIFE, kan stärka regionens insatser för en cirkulär ekonomi.

Kommissionens smarta specialiserings- och innovationsplattformar samt Vanguardinitiativet utgör viktiga samverkansytor som kan bidra till ökad omvärldsbevakning och ökat deltagande i globala värdekedjor. Eruf NMS ser också synergier med instrumentet för interregionala innovationsinvesteringar (I3) och möjligheterna att därigenom skapa europeiska demonstrations- och testmiljöer.

NMS ska där det är relevant medverka i nationella initiativ via till exempel Naturvårdsverket, Vinnova, Svenska Institutet, Tillväxtverket, Business Sweden (BUS7) och Energimyndigheten. NMS ska skapa förutsättningar för samverkan med andra NUTS2-regioner i Sverige kopplat till prioriteringarna i de regionala smarta specialiseringsstrategierna.

Effekter

NMS har genom samverkan med andra regioner inom strategiskt valda områden ökat förmågan att bidra till måluppfyllelse inom Eruf NMS och skapat ännu bättre förutsättningar för innovationskraft och omvandling.

1.7 Programmens struktur och gränsdragningar

Insatserna i Eruf NMS är uppdelade i två prioriteringar; prioritering 1 "Ett smartare NMS" och prioritering 2 "Ett grönare NMS".

Det huvudsakliga syftet med insatser inom prioritering 1 är att skapa hållbar utveckling genom att med utgångspunkt i smart specialisering stärka små och medelstora företags innovationskraft, konkurrenskraft och förmåga till digital omställning.

Det huvudsakliga syftet med insatser inom prioritering 2 är omställning till en koldioxid- och resurssnål ekonomi som använder energi och resurser enligt cirkulära principer. Inom prioritering 2 finns inga begränsningar till särskilda sektorer eller delar av ekonomin, tvärtom uppmuntras projekten involvera samverkan mellan offentligt-, privat, civilsamhälle och olika sektorer, om det stärker insatsens förmåga att bidra till omställning.

Trots denna uppdelning är programmens ambition att skapa synergier mellan "Ett smartare NMS" och "Ett grönare NMS". I praktiken innebär det att insatserna i prioritering 1 ska ha som ambition att stötta prioritering 2.

Det vill säga att insatser för smart specialisering, konkurrenskraft, innovation och digitalisering ska i möjligaste mån utformas på ett sätt som stärker regionens förmåga att bidra till en grön omställning. Omvänt uppmuntras insatser för grön omställning att inkludera element av konkurrenskraft, digitalisering, innovation och kopplingar till smart specialisering.

För målet Investering för sysselsättning och tillväxt:

Tabell 1

Politiskt mål eller FRO:s specifika mål	Specifikt mål eller särskild prioritering*	Motivering (sammanfattning)
		[2 000 per specifikt mål eller särskild ESF+-prioritering eller FRO:s specifika mål]
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	NMS befinner sig i botten av tabellerna för innovationsindex och har en låg utgifts- och investeringsnivå i forskning och innovation vilket leder till svårigheter att attrahera nationella, europeiska och internationella forsknings- och innovationsmedel. För att få till stånd innovationer som möter sociala och gröna behov är innovationskapaciteten avgörande. Små och medelstora företag och lärosäten behöver öka sin forsknings- och innovationskapacitet och det innovationsstödande systemet behöver stärkas. Investeringar tillgängliggörande av öppna innovativa miljöer, t.ex. testbäddar och labbmiljöer behöver ske. Gränsöverskridande samarbeten inom olika sektorer och geografiska områden ska främjas för att skapa en kritisk massa av kunskap och innovation inom prioriterade styrkeområden i de smarta specialiseringsstrategierna.

		Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
1 Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden. Det finns också tillgång till testmiljöer. Digitaliseringen är ett viktigt verktyg för att stärka konkurrenskraften, särskilt hos de små och medelstora företag som verkar på landsbygden. Det finns utmaningar för både näringslivet och offentlig sektor att använda digitaliseringens möjligheter. Detta gäller även för kompetensförsörjning inom process och tjänsteutvecklingen. Det finns behov av att utveckla den digitala mognaden i näringslivet och inom främjarsystemen för att bl.a. bidra till att skapa nya affärsmodeller. Som stöd för digitaliseringsprocessen vill NMS etablera digitala så kallade innovationshubbar, Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	NMS identifieras som en region som riskerar hamna i "medelinkomstfällan" då man inte kan konkurrera med låga löner och har svårt att finna innovationskapital. Näringslivet har en relativt ensidig branschstruktur och behov av att utveckla branschbredden för att bli mer motståndskraftig, samt öka regionens exportmognad för att ta större plats på en internationell marknad. Omställning krävs för att matcha miljö- och klimatmålen men även för att kunna möta regionens sociala utmaningar. Utvecklingen behöver ske i bred samverkan mellan civilsamhälle, offentlig sektor och näringslivet för att hantera dessa utmaningar, särskilt behöver det företagsfrämjande systemet utvecklas utifrån små och medelstora företags behov. Därutöver behöver NMS prioritera insatser som täcker in finansieringsbehoven i alla faserna i ett företags utveckling, från finansiering i tidigt skede till utveckling och expansion. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag samt en regional riskkapital fond
1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap	Mindre företag i regionen har svårt att konkurrera om attraktiva kompetenser, vilket medför att det blir svårt att omsätta regionala styrkor till innovationer och nya affärer. I NMS finns behov att möta kompetensbehoven hos små och medelstora företag inom samtliga sektorer och de smarta specialiseringsområdena. För att omställningen ska vara effektiv och höja attraktiviteten och konkurrenskraften har lärosäten och yrkesutbildningar en viktig funktion att fylla att erbjuda i form av utbildning och vidareutbildning utifrån idéer om det livslånga lärandet. Inom det företagsfrämjande- och innovationsstödsystemen finns behov att erbjuda stöd för rekrytering, matchning och validering av kompetens. Det finns även behov av att öka kompetensen om metoden för smart specialisering i stödsystemen. Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
2 En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	NMS har ett energiintensivt näringsliv där det finns potentiellt stora ekonomiska, klimat- och miljömässiga vinster med att utveckla smarta energisystem. För att uppnå detta finns behov av samverkansinsatser, rådgivning och gemensamt kunskapsbyggande samt insatser riktade mot enskilda aktörer som vill ta en mer aktiv roll i värdekedjan för energi.

energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer		Inom det specifika målet stöds investeringarna genom bidrag
2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa genom främjande av en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	NMS behöver förbruka mindre resurser och släppa ut mindre växthusgaser. NMS har stor potential, förnybara resurser, starka aktörer och utvecklingsmiljöer som kan främja övergången till en resurssnål cirkulär biobaserad ekonomi. För att realisera denna potential finns dels behov av insatser för samverkan kring cirkulära flöden och gemensamt kunskapsbyggande, dels behov av insatser för att stötta enskilda aktörer i att bidra till omställningen. Insatserna behöver stötta omställning både för specialiserade aktörer att realisera sina idéer samt icke-specialiserade aktörers omställning i allmänhet inom alla sektorer och över hela geografien. Inom det specifika målet utgörs investeringarna av bidrag. En delmängd av investeringarna är budgeterade som investeringsstöd i form av ramprojekt för företagsstöd.

* Särskilda prioriteringar enligt ESF+-förordningen

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1 Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1 Ett smartare NMS

Det huvudsakliga syftet med insatser inom prioritering 1 "Ett smartare NMS" är att skapa hållbar utveckling genom att utgå från smart specialisering och stärka små- och medelstora företags innovationskapacitet, konkurrenskraft och förmåga till digital omställning.

☐ Detta är en prioritering för ungdomssysselsättning
☐ Detta är en prioritering för sociala innovativa åtgärder
☐ Detta är en prioritering för stöd till de personer som har det sämst ställt, inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen*
☐ Detta är en prioritering för stöd till de personer som har det sämst ställt, inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 l i ESF+-förordningen ¹
☐ Detta är en prioritering för det specifika målet för urban mobilitet i artikel 3.1 b viii i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden
☐ Detta är en prioritering för det specifika målet för digital konnektivitet i artikel 3.1 a v i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden

* Gå vidare till avsnitt 2.1.1.2 om denna ruta är ikryssad.

¹ Om resurser inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 l i ESF+-förordningen tas i beaktande vid tillämpning av artikel 7.4 i ESF+-förordningen.

2.1.1.1 Specifikt mål¹ 1.1: Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdestyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS tillhör övergångsregionerna i EU och har en svagare ekonomisk utveckling än resten av landet, samt kännetecknas generellt av svag innovationsförmåga i de små och medelstora företagen. Små och medelstora företag investerar inte tillräckligt i forskning och innovation och har därmed inte tillräcklig förmåga att utveckla innovationer kopplat till de miljömässiga, sociala och ekonomiska samhällsutmaningarna i enlighet med målsättningarna i Agenda 2030 och EU:s Gröna giv. Dock finns god potential för ökad innovations- och konkurrenskraft tack vare samverkan inom de kluster och innovationsfrämjande system som utvecklats inom regionens prioriterade områden för smart specialisering.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag behöver investera mer i forskning och innovation samt öka samverkan med akademien och de större företag i NMS som har forsknings- och innovationskapacitet. NMS har en större andel sysselsatta inom industribranscherna för stål- och metallframställning än riket i genomsnitt, vilket kan få konsekvenser vid industrins omställning genom exempelvis förändrade kompetensbehov. Insatser som omsätter forskningsresultat till hållbara innovationer och leder till kommersialisering av dessa ska prioriteras. Det ska även insatser som ökar förmågan att implementera och använda hållbara innovationer inom privat och offentlig sektor. Små och medelstora företag i NMS behöver få till en jämnare köns- och åldersfördelning bland sina anställda, samt bli bättre på att inkludera människor med utländsk härkomst. Insatser som underlättar forskning och innovation för landsbygdsföretag är också viktiga, för att minska klyftan mellan landsbygd och stad.

I strävan att hitta nya lösningar på samhällsutmaningar behöver samarbetet mellan näringsliv, akademi, offentliga aktörer och idéburna organisationer inom NMS:s innovationsstödsystem förvaltas, utvecklas och effektiviseras. Inte minst behöver innovationsstödsystemet bli mer öppet och tillgängligt för t.ex. kvinnor, utlandsfödda och andra mindre gynnade grupper. Normer behöver brytas och attityder förändras, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv så att både kvinnor och mäns innovationskraft tas tillvara. Genom detta förbättras bidraget till utvecklingen av regionernas prioriterade styrkeområden. Samverkan med utomregionala aktörer är viktig för att dels utveckla ett utblickande och interregionalt förhållningssätt till det egna innovationssystemet och även

¹ Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

för att skapa möjligheter till kompletterande hållbara innovationsinvesteringar. Innovationsstödjande insatser kopplade till NMS:s strategi för industriell omvandling ska främjas. Offentlig sektorsroll både som användare av varor och tjänster samt som möjliggörare som aktivt påverkar samhällsutveckling och innovation inom offentlig sektor ska uppmärksammas.

För att kunna erbjuda små och medelstora företag i NMS labb- och testmöjligheter behöver investeringar ske i gemensamma forsknings-, demonstrations-, och innovationsmiljöer där de kan stärka konkurrenskraften utifrån valda samhällsutmaningar.

Direkta insatser till företag

027 Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, medskapande och användar- och efterfrågestyrd innovation)

Utifrån NMS:s styrkeområden och behovet att lösa miljömässiga och sociala utmaningar ska satsningar för att stärka företagets innovationsförmåga ge konkurrensfördelar som bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling. Genom att stimulera klimatsmarta, biobaserade och cirkulära innovationer utifrån inkluderande och icke diskriminerande perspektiv kan NMS både stärka företagen inom det geografiska området och även exportera tekniker och arbetssätt som bidrar till att lösa globala utmaningar.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som främjar involvering av små och medelstora företag i partnerskap, program och projekt för kapacitetsuppbyggnad inom innovation
- Insatser för tillämpad forskning och innovation med syfte att ta fram nya hållbara processer, produkter och forskningsresultat
- Insatser som främjar korsbefruktnings av olika områden, smart diversifiering, utifrån identifierade samhällsutmaningar
- Stöd för internationalisering, till exempel genom att underlätta deltagande i europeiska partnerskap via innovationsplattformar, forsknings- och innovationsnätverk

Utveckling av stödstrukturer

028 Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning

Satsningar ska göras för att utveckla de innovationsstödjande systemen i NMS så att deras tjänster bidrar till en ökad innovationskapacitet och omställningsförmåga i små och medelstora företag i hela NMS. Det är viktigt att differentiera insatser och tillhörande strukturer i innovationsstödsystemet för att stärka näringslivets konkurrenskraft i hela regionen och möjliggöra att hållbara och konkurrenskraftiga innovationer skapas för en global marknad. NMS behöver utveckla stödstrukturen rörande komplexa system som cirkulära affärsmodeller. I och med den växande globala efterfrågan på hållbara och resurseffektiva varor och tjänster skapas affärsmöjligheter för företag som ställer om till

en cirkulär och biobaserad ekonomi. Lärosätenas strategiska forskningsområden i förhållande till smart specialisering behöver användas på ett bättre sätt.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som stärker befintliga och utvecklar nya klusterinitiativ med internationell potential, gärna i samverkan med de större globala företagen i regionen
- Insatser som främjar de regionala innovationssystemens samt aktörernas i dessas förmåga att bidra till små och medelstora företags forskning och innovation samt jämställdhets- mångfalds- och miljöarbete
- Insatser som underlättar användandet av forskningsbaserad kunskap i små och medelstora företag men även samproduktion av ny kunskap som stöd för omställning och hållbar utveckling kopplat till styrkeområdena inom smart specialisering
- Insatser som ökar samverkan med innovationsmiljöer inom NMS, med andra regioner i Sverige och med andra regioner i EU för att samla forsknings- och innovationsresurser, till exempel genom medverkan i EU:s innovations- och samverkansplattformar, nätverk och projekt

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur

004 Investeringar i fasta tillgångar, inklusive forskningsinfrastruktur, i offentliga forskningscentrum och högre utbildning, direkt kopplade till forskning och innovation

Företagens forskningskapacitet behöver öka, vilket kan ske genom att utveckla öppna forsknings- och innovationsmiljöer där företag och andra aktörer kan testa idéer med potential att utvecklas till hållbara innovationer.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Investeringar i innovations-, test- och demonstrationsanläggningar för att utveckla befintliga och skapa nya nationellt och internationellt attraktiva forsknings- och innovationsmiljöer, särskilt investeringar kopplade till smart specialisering som är gemensamma i NMS
- Insatser som tillgängliggör befintliga forsknings- och innovationsinfrastrukturer för små och medelstora företag i NMS samt för utomregionala företag genom samverkan och utbyte med andra regioner i Sverige och i EU
- Insatser som möjliggör regionöverskridande investeringar i forskningsinfrastruktur i kombination med instrumentet Interregionala innovationsinvesteringar, till exempel via Vanguardinitiativet

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag då inga andra behov av finansieringsformer framkommit

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

De huvudsakliga målgrupperna i samtliga resultatkedjor (direkta insatser till företag, utveckling av stödstrukturer och investeringar i miljöer) är aktörer inom de företags- och innovationsfrämjande systemen och branschorganisationer som möter befintliga företagare samt idébärare för att utveckla affärsidéer och innovationer. Andra målgrupper är aktörer inom den idéburna sektorn som traditionellt arbetar med bland annat sociala innovationer, liksom aktörer som befinner sig gränslandet mellan offentlig och ideell sektor. Ytterligare en är de regionala lärosätena Högskolan i Gävle, Högskolan Dalarna och Karlstads universitet. Därutöver kan det vara ägare och användare av kluster, innovationsmiljöer, demonstrationsmiljöer samt inkubatorer, vilka kan vara offentliga och/eller privata.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Utvärderingar från tidigare program visar att NMS har behov av att tydligare integrera hållbarhetsperspektiven i det regionala utvecklingsarbetet. NMS har en starkt könssegregerad arbetsmarknad där män återfinns inom industrin i privat sektor och kvinnor inom offentlig sektor, främst vård och omsorg. Historiskt sett har branscher och företag dominerats av män gynnats av de företags och innovationsstödjande systemen och kommit i åtnjutande av utvecklingsmedel. NMS ligger lågt i olika innovationsindex, till viss del beroende på svaga grundförutsättningar för innovation, till exempel bristande jämställdhet, mångfald och inkludering. NMS behöver intensifiera arbetet med att bredda perspektiven och undvika att invanda föreställningar fortsätter att styra fördelningen av offentliga medel eller att befintliga strukturer förstärks på andra sätt och hindrar innovation och hållbar utveckling. Hållbarhetsintegrering ska ske från start, det vill säga i utlysningar, beslut och planering av insatser. Därtill ska den genomsyra interventionslogiken i genomförande och utvärdering av insatserna.

För att nå en högre innovationsgrad i regionen behövs insatser som kan förändra traditionella synsätt i de innovationsfrämjande systemen, så att underrepresenterade gruppers kompetens och erfarenheter fångas upp, tillvaratas och inkluderas. Projekt behöver fokusera på att nå ut till företagare och idébärare som representerar olika kön, ålder, förmågor och bakgrund. Fokus kommer att vara på att öka takten i jämställdhetsarbetet t.ex. genom ökade krav på att makt ska vara jämställt fördelad i projekten att projektens insatser är jämställda och att de leder till en förflyttning mot ökad jämställdhet i linje med jämställdhetsmålen i Agenda 2030. Innovationsmedel bör i högre grad än tidigare fördelas till branscher som domineras av kvinnor och till utveckling av innovationer som stärker den sociala hållbarheten i NMS, t.ex. utifrån behov kopplat till en åldrande befolkning eller effektivare integration. Det kan finnas

behov av kunskapsstöd till projektägare för att möta dessa förstärkta ambitioner för ökad hållbarhetsintegrering.

Angivande av de särskilda målterritorierna, inklusive planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

bi

- e-

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Inom detta specifika mål är Norra Mellansveriges ambition att öka samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna i Värmland(V), Dalarna (D) och Gävleborg (G).

Vanguardinitiativet

Vidareutveckla redan etablerade kontaktytor med andra industriregioner inom följande piloter:

ADMA Energy (D): Asturias, Emilia-Romagna, Flanders, Lombardia

AM-3DP (G): Brussel, Slovenia, East-NL, South-NL, Auvergne Rhone-Alpes, North Brabant

Hydrogen Valleys (G): Norra Nederländerna, Baden-Württemberg, Aberdeen i Skottland.

Bioeconomy, demo case "Bio-LNG Vanguard Regions Blue Corridor" (V) ev ansökan till I3, Lombardy(IT)

Partnerskap inom kommissionens smarta specialiserings (S3)plattformer:

High Performance Production through 3D-Printing (G)

Clusport (D)

Hydrogen Valleys (G):

Advanced Manufacturing for Energy Related Applications (ADMA Energy)/Marine Renewable Energy (D)

Bioeconomy - Innovative use of non-food biomass (V och D)

Se deltagande regioner här: **på eu/thematic platforms**

- Eftersträva insatser som kopplar samman regionens kluster- och innovationssatsningar med likartade initiativ i Östersjöregionen och genom de gränsregionala Interreg- programmen t ex Bioeconomy Regions in Scandinavia (Värmland), Baltic Industrial Symbiosis och ConnectedByBiobord (V), Interreg Baltic Sea, t ex IRIS (D) samt Interreg Europe med en större spridning av regioner i partnerskapen, t ex Silver SMEs (D): Haut de France (Fr) och Cork (Ir), Zielona Gora (Pl), Slovenia (Sl), Ave (Pt), Teruel (Es), Burgos (Es), Euromontana, samt FEMINA (D): Cantabria ES, Sterea Ellada GR, Bucharest RO, Agder NO, Arezzo- Diena IT, North Netherlands NL

- CPMR – Baltic Sea commission (G och V)

- Öka företagens deltagande i forskningsprogram genom Vinnova Horisont Europa, t ex DigiTeRRI och Rosewod 4.0 (V) och MATILDE (D)

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana planer i detta specifika mål.

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Outputindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering.	Företag	160	1600
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	RCO04	Företag som får icke-ekonomiskt stöd	Företag	160	1600
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	RCO06	Forskare som arbetar vid forskningsanläggningar som får stöd	Forskare	5	50
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	RCO10	Företag som samarbetar med forskningsorganisationer	Företag	36	363
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	5	50
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och	Eruf	Övergångsregion	SWO02	Investeringar i EUR	EUR	24 227 607	22 531 675

	användningen av avancerad teknik							
--	----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenhets	Referensscenario eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskälla [200]	Anmärkning ar [200]
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	SWR01	Antal företag som utvecklar produkter, processer och affärsmodeller	Företag	0	2021	880	n.a.	Vi mäter antal företag med utvecklade produkter, processer och affärsmodeller som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–27. Vid programmets start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	RCR03	Små och medelstora företag (SMF) som inför produkt- eller processinnovationer	Företag	0	2021	384	n.a.	Vi mäter antal företag med implementerade produkt- och processinnovationer som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–27. Vid programmets

											start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0	2021	50	n.a.	Vi mäter antal organisationer med utvecklade processer som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Användare (företag)	0	2021	1600	n.a.	Vi mäter antal användare av implementerade stödstrukturer som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	Eruf	Övergångsregion	SWR05	Användare av färdigställd miljö/infrastruktur	Användare (företag)	0	2021	260	n.a.	Vi mäter antal användare av färdigställd miljö/infrastruktur som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	027 Innovationsprocesser i små och medelstora företag (processer, organisation, marknadsföring, medskapande och användar- och efterfrågestyrd innovation)	13 025 595
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	028 Tekniköverföring och samarbete mellan företag, forskningscentrum och sektorn för högre utbildning	13 025 595
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	004 Investeringar i fasta tillgångar, inklusive forskningsinfrastruktur, i offentliga forskningscentrum och högre utbildning, direkt kopplade till forskning och innovation	13 025 595

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	01 Bidrag	39 076 786

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	33	39 076 786

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	01 Jämställdhetsinriktning	19 538 393
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	02 Jämställdhetsintegrering	19 538 393

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

2.1.1.1 Specifikt mål¹ 1.2: Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdsstyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har stora företag som är med och utvecklar spetsteknologier inom bland annat den skogliga bioekonomin, stål och verkstad, energi- och byggsektorn, välfärden samt besöksnäringen. Samtidigt står delar av näringslivet, framförallt små och medelstora företag samt offentlig sektor inför utmaningar i att använda ny teknik. NMS har ett utvecklat samarbete mellan näringsliv och akademi inom digitala spetsområden som sensorteknik, 5G, geospatiala data, hydraulik, optik och gamification. Det finns avancerade test- och valideringsmiljöer och unika dataresurser som möjliggörs genom samverkan mellan myndigheter, kommuner, akademi och näringsliv. Digitaliseringen kan bland annat bidra till att företag och offentliga organisationer ökar användningen av befintliga teknologier eller utvecklar spetsteknologi. Eruf-programmets ambition är att bidra till ökad digitalisering inom privat och offentlig sektor, särskilt för att stärka konkurrenskraften i de prioriterade områdena för smart specialisering. Tanken är att ökad digital användning och utveckling ska bidra till att förstärka graden av forskning, innovation och användning av avancerad teknik i näringsliv och samhälle.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag i NMS behöver utveckla och stärka kapaciteten för att nyttja digitala möjligheter i större utsträckning, för att möta behoven av omställning i näringslivet och för att möta samhällsutmaningar av miljömässig och social karaktär. Företagen behöver öka sin digitala mognad genom exempelvis nya verksamhetsmodeller och automatisering. Aktörerna i de företags- och innovationsfrämjande systemen behöver förstärka kunskaperna om hur digitalisering och användande av ny teknik kan bidra till att utveckla nya metoder, modeller och verktyg. Genom förvärv av dessa nya kunskaper kan de i sin tur ge råd och stöd till små och medelstora företag som utvecklar delar av sin information- och kommunikationsteknik (IKT) och digitala innovationer. (Tillväxtanalys 2014:13) Regionen har en starkt könssegregerad arbetsmarknad och näringsliv och omställningen mot ett mer jämställt samhälle och näringsliv går långsamt. Därför har jämställdhet stort fokus i programmet. Programmets insatser syftar till att stärka digitaliseringens möjligheter ur ett inkluderande och icke diskriminerande perspektiv. Med hjälp av ny teknik ska insatserna bidra till näringslivets omställning, bland annat genom att stärka digitaliseringens möjligheter i tätorter och i landsbygder samt genom utvecklingen av digitala innovationshubbar. Eftersom den digitala mognaden varierar hos olika målgrupper krävs insatser som möter differentierade behov och förutsättningar och därmed säkrar digitaliseringens användarnytta. Detta gör att programmet behöver

¹ Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

möjliggöra och uppmuntra förstudier samt små och stora projekt med såväl digital innovationsspets som –bredd.

Direkta insatser till företag

013 Digitalisering av små och medelstora företag (inklusive e-handel, elektronisk affärsverksamhet och sammanlänkade affärsprocesser, digitala innovationsknutpunkter, levande laboratorier, webbentreprenörer och nystartade IKT-företag samt företag till företag (B2B))

Insatser i denna resultatkedja ska bidra till att utveckla nya affärsmodeller som kan generera hållbara tjänster och systemleveranser. Det kan vara när digitala lösningar möter samhällsutmaningar av miljömässig och social karaktär, till exempel energikrävande industri, utsläpp från tunga transporter eller utifrån behov kopplat till en åldrande befolkning.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som ökar användandet av digitala tjänster internt i företagen, till exempel i affärssystem, kundhanteringssystem, marknadsföring, integration, vid anställning av personal vid automatisering av tillverkningsprocesser samt vid förändrat beteende hos kunder
- Insatser som leder till utveckling av digitala varor och tjänster för en inhemsk och global marknad
- Insatser som underlättar anpassning till teknikutvecklingen, som robotisering och nya materialtekniker
- Insatser som leder till digitala innovationer med spets eller bredd, främst inom NMS:s prioriterade styrkeområden inom smart specialisering, men även ur ett bredare näringslivsperspektiv
- Insatser som ökar samarbeten mellan näringsliv och offentlig sektor för lösningsfokuserad digital innovation och transformation
- Insatser som bidrar till ökade investeringar i digitalt innovationsarbete främst inom och utifrån prioriterade styrkeområden inom smart specialisering

Utveckling av stödstrukturer

018 IT-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet

Satsningar ska göras för att utveckla de företags- och innovationsstödjande systemen i hela programområdet så att deras tjänster bidrar till en ökad digitaliseringsgrad i små och medelstora företag i NMS. Genom att offentliga organisationer använder ny teknik och erbjuder den via exempelvis demonstrationsmiljöer och digitala innovationshubbar så stärks färdigheterna för målgrupperna att nyttja digitaliseringens möjligheter. Införandet av digital teknik i affärs- och offentlig verksamhet måste beakta jämställdhets- och mångfaldsperspektiven, då tekniska lösningar som till exempel artificiell intelligens inte är köns- eller kulturneutrala.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som stärker IT-kapaciteten hos offentliga aktörer i de företag- och innovationsstödjande systemen i NMS
- Insatser som kopplar ihop offentliga aktörer med expertis inom digitalisering för att skapa öppna innovationsplattformar
- Insatser som stärker samverkan inom kluster-och nätverksorganisationer
- Insatser som stärker samverkan mellan aktörer i stödsystemet och kunskapsleverantörer
- Insatser för att stödja små och medelstora företag med utveckling av utmaningsdrivna digitala tjänsteinnovationer
- Insatser för att koppla ihop aktörer i företag- och innovationsstödsystemet med expertis inom digitalisering för att skapa öppna innovationsplattformar, till exempel digitala innovationshubbar

Uppbyggnad av miljöer/infrastruktur*018 It-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet*

Insatser i denna resultatkedja ska bidra till att skapa och utveckla testmiljöer och innovationsplattformar, vilket bidrar till möjligheter att testa nya affärsmodeller och innovationer. Innovationsplattformar kan lösa komplexa samhällsproblem bland annat i quadruple-helix-samverkan. Nya lösningar och innovationer kan uppstå i samverkan med och i gränssnitten mellan olika aktörer. Ett sätt att möjliggöra miljöer för samverkan och skapa gränssnitt mellan olika aktörer är att bilda digitala innovationshubbar. Detta är en infrastruktur med resurser och erbjudanden för att nå ut till målgrupperna och skapa möjligheter och tillgång till styrkeområden, expertis och nätverk. En Europeisk digital innovationshubb arbetar med innovationssamarbeten utifrån regionernas styrkeområden och behöver innehålla fyra funktioner i form av utbildning och kompetensuppbyggnad, nätverk och ekosystem för innovation, stöd att hitta finansiering samt miljöer för test och validering.(Vinnova)

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som möjliggör medfinansiering av en Europeisk digital innovationshubb via sektorsprogrammet Digitala Europa
- Insatser som tillgängliggör de senaste digitala teknikerna
- Insatser som möjliggör samarbete mellan olika aktörer för att höja nivån på digitala innovationer och lösningar på samhällsutmaningar
- Insatser som skapar attraktionskraft för offentlig sektor och branscher att arbeta med digitala innovationslösningar med spets eller bredd

- Insatser i digital transformation som är anpassade till Gröna given med syfte att minska koldioxidutsläpp, främja grön energi och energieffektiv industri med hållbara affärsmodeller för cirkulär ekonomi

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag då inga andra behov av finansieringsformer framkommit

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsakliga målgrupper för insatser i samtliga resultatkedjor (direkta insatser, utveckling av stödstrukturer och investeringar i miljöer) är aktörer som är specialiserade på digitalisering och digital omställning i det företags- och innovationsfrämjande systemet. I programområdet finns ett antal inkubatorer och science parks som kan fungera som innovationsmiljöer, plattformar och demonstrationsmiljöer. I de fall aktörer saknas kan etablering av sådana behövas för att möta insatserna i detta specifika mål.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har utmaningar i form utav att små och medelstora företag inte implementerar och använder ny teknik och digitalisering i den utsträckning de skulle behöva för att bli långsiktigt konkurrenskraftiga. En annan utmaning är det digitala utanförskapet som innebär att sex procent av befolkningen i Sverige står utanför användning av digitala medel. Personer som aldrig är på nätet är oftare äldre, lever på landsbygden och bor i hushåll med låga inkomster.

Utifrån utmaningarna finns behov av att tillföra rätt teknisk och digital kompetens i organisationer, företag och hos individer. Utvärderingar från tidigare program visar också att NMS behöver integrera hållbarhetsperspektiven i sin helhet och jämställdhet och mångfald i synnerhet i det regionala utvecklingsarbetet.

Det är viktigt att alla grupper i samhället nås av digitaliseringens möjligheter och nytta. En ökad digital mognad bidrar till samhällsutvecklingen och att företagen utvecklas och stärker konkurrenskraften. Men eftersom denna omställning går för långsamt behöver programområdet arbeta mer kraftfullt för ökad jämställdhet, inkludering och mångfald. Fokuserade insatser ska öka hållbarhetsintegreringen i strukturer och arbetssätt och bidra till att fördelningen av offentliga medel blir mer jämställd och når traditionellt underrepresenterade grupper.

Interventioner i detta specifika mål ska stimulera företagen och aktörerna i de företags- och innovationsfrämjande systemen att fånga upp, tillvarata och inkludera de underrepresenterade gruppernas kompetens och erfarenhet för att nå en högre digitaliseringsgrad i näringslivet, med fokus på styrkeområdena för smart specialisering.

Genom att jämställdhetsintegrera förhållning- och arbetssätt ska projekten bidra till en jämställdhetsförflyttning i såväl stödssystem som i näringsliv. Insatser för

jämställdhetsintegrering syftar till att systematiskt synliggöra, analysera och hantera projektinsatsernas konsekvenser, effekter och resultat för kvinnor och män.

Finansiering ska komma företag och projekt till godo som har en plan för hur förbättrad jämställdhet ska uppnås t. ex. genom att säkerställa att makt och resurser är jämställt fördelat i projektet och att projektets insatser är jämställda.

Angivande av de särskilda målterritorierna, inklusive planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

-

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Inom detta särskilda mål är Norra Mellansveriges ambition att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna och andra regionala prioriteringar i Värmland, Dalarna och Gävleborg genom att:

- vidareutveckla redan etablerade kontaktytor med industriregioner inom Vanguardinitiativet och regioner inom EU-kommissionens innovations- och S3-plattformar där digitalisering ofta kommer in som en horisontell beståndsdel i insatser och projekt.

- bidra till att digitala innovationshubbar, så kallade DIH eller andra initiativ utifrån NMS digitaliseringsbehov initieras. Vissa av dessa kan också bli aktuella utifrån kommissionens initiativ om European Digital Innovation Hubs, EDIH, t ex EDIH Mighty där Norra Mellansverige också ser Mellersta Norrland som en viktig samarbetspartner. Där EDIH Mighty är själva skyltfönstret och samarbetspartnern för externa aktörer att klara samhällsutmaningarna med hjälp av våra styrkor, så kan DIH vara själva resurserna för digital transformation i SMF och offentlig sektor i respektive region.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana planerade insatser

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden

Tabell 2: Outputindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenh	Delmål (2024)	Mål (2029)
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering.	Företag	24	240
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	RCO04	Företag som får icke-ekonomiskt stöd	Företag	24	240
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	RCO14	Offentliga institutioner som får stöd att digitalisera tjänster, produkter och processer	Institutioner	3	32
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	SWO02	Investeringar i MSEK	MSEK	2000 000	20 000 000

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Mått enhet	Referensscenario eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskälla [200]	Anmärkning ar [200]
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	SWR01	SMF utvecklar produkter, processer och tjänster	Företag	0	2021	110	n.a.	Vi mäter antal företag med utvecklade produkter, processer och affärsmodeller som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	RCR12	Användare av nya och uppgraderade digitala tjänster, produkter och processer som utvecklats av företag	Personal i företag	0	2021	3 000	n.a.	Vi mäter antal personal i företagen som använder nya och uppgraderade digitala produkter, tjänster och tillämpningar som utvecklats av företagen som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Indikatorn har en baseline på 0 eftersom produkterna, tjänsterna och tillämpningarna

											är nya. Mäts ett år efter avslutande av stöd till företag.
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	RCR1 1	Användare av nya och uppgraderade offentliga digitala tjänster, produkter och processer	Personal i verksamheter	0	2021	21 250	n.a.	Indikatorn mäter det årliga antalet användare av de digitala offentliga tjänster och applikationer som nyligen utvecklats och/eller uppgraderats med stöd från Eruf. Indikatorn har en baseline på 0 eftersom tjänsterna och applikationerna är nya.
1 Ett smartare NMS	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	Eruf	Övergångsregion	SWR0 5	Användare av uppbyggd miljö/infrastruktur	Användare	0	2021	1 000	n.a.	Vi mäter antal användare av färdigställd miljö/infrastruktur som ett resultat av projekt finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	013 Digitalisering av små och medelstora företag (inklusive e-handel, elektronisk affärsverksamhet och sammanlänkade affärsprocesser, digitala innovationsknutpunkter, levande laboratorier, webbentreprenörer och nystartade IKT-företag samt företag till företag (B2B))	2 605 119
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	018 It-tjänster och it-tillämpningar för digitala färdigheter och digital delaktighet	3 907 679

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	01 Bidrag	6 512 798

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	33	6 512 798

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	01 Jämställdhetsinriktning	3 256 399
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.2 Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag, forskningsorganisationer och offentliga myndigheter	02 Jämställdhetsintegrering	3 256 399

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

2.1.1.1 Specifikt mål¹ 1.3: Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdstyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har en sämre ekonomisk utveckling än resten av landet, svagare entreprenörskap, lägre nyföretagande och en relativt ensidig branschstruktur. Näringslivet präglas av betydande industrier som står inför en omställning till fossilfri och cirkulär ekonomi, samt av en växande tjänstenäring inom besöksnäringen, handeln och kulturella och kreativa näringar. Det samiska företagandet finns inom nämnda branscher samt inom till exempel slow-food, duodji (slöjd och hantverk), jojk (musik) samt film- och scenkonst. Förnyelseförmågan i näringslivet måste stärkas genom innovation och smart specialisering för att kunna möta samhällsutmaningar och öka konkurrenskraften. En väl upparbetad klustersamverkan finns i NMS:s styrkeområden inom smart specialisering och utgör en grund för utvecklingen under kommande period. Samverkan inom NMS och med andra svenska och internationella regioner blir allt viktigare. Brist på finansiering i tidiga skeden och tillgång på riskkapital begränsar företagens utveckling och hållbara tillväxt och riskerar leda till att regionens låga företagande och den ensidiga branschstrukturen inte utvecklas i önskvärd riktning. Det är viktigt med ett system av företagsfrämjare som kan erbjuda tjänster som stimulerar och underlättar för små och medelstora företag i NMS. Det behöver även finnas stödstrukturer för hållbar produktutveckling. De stödjande systemen behövs för att bidra till företagens klimatomställning, digitalisering, hantering av demografiska utmaningar och till att skapa ett livskraftigt och mer diversifierat näringsliv. Mångfalden behöver stärkas och beaktas i samtliga prioriteringar utifrån kön, ålder, förmågor och bakgrund, men även utifrån branschbredd och

¹ Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

företagsform. Genom att genomföra insatser som bidrar till att förändra traditionella synsätt och invanda mönster fångas underrepresenterade grupper upp och inkluderas. Detta är också en förutsättning för att öka branschbredden i NMS.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Små och medelstora företag i NMS behöver investera i insatser som leder till ökat entreprenörskap och nya företag inom privat och ideell sektor. Insatserna ska också leda till stärkt affärsutveckling, cirkulära affärsmodeller och exportmognad i befintliga företag inom prioriterade områden i regionernas strategier för smart specialisering. Detta för att skapa konkurrensfördelar med varor och tjänster som kan möta inhemsk och global efterfrågan på hållbara produkter. Investeringar i företagen krävs för att klara dels omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi och dels konsekvenserna av den förändrade demografiska strukturen, till exempel generationsskiftet i företag. Det behövs också insatser som möter behov hos företag på landsbygden.

Samarbetet mellan aktörerna i de företagsfrämjande systemen behöver förvaltas, utvecklas och effektiviseras för att fortsatt kunna bistå regionens små och medelstora företag utifrån nya och förändrade behov. Det behövs insatser som kvalificerad rådgivning, insatser för kapitalförsörjning samt insatser som underlättar företagssamverkan och användningen av hållbara varor och tjänster. Detta bidrar till näringslivets omställning både i Sverige som globalt. Då regionen har en starkt könssegregerad arbetsmarknad och näringsliv är det viktigt med satsningar som bidrar till en breddning av branscher och företagsformer och att näringslivet utvecklas på lika villkor. Samverkan med utomregionala aktörer ska ske för att öka möjligheterna för små och medelstora företag att nå nya marknader, till exempel genom ökad närvaro i globala värdekedjor. Förutsättningsskapande insatser för att attrahera företagsetableringar och internationella investeringar behöver också ske. Insatser kopplade till genomförandet av NMS:s strategi för industriell utveckling ska främjas.

Direkta insatser till företag

021 Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inklusive produktiva investeringar

Utifrån NMS:s styrkeområden och behovet av att lösa miljömässiga och sociala utmaningar ska satsningar ske för att stärka små och medelstora företags omställningsförmåga. Det krävs insatser som bidrar till ett resilient och konkurrenskraftigt näringsliv. Satsningarna behöver också leda till att bredda branschstrukturer och bidra till en ökad mångfald och motverka den könssegregerade arbetsmarknaden.

Exempel på interventioner:

- Insatser för ökad kännedom om och användning av finansiella instrument och lån som stöd för utvecklingen av hållbara tillväxtorienterade företag

Direkta insatser till företag

024, Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)

Insatser ska göras för att stärka de små och medelstora företagens omställningsförmåga och konkurrenskraft utifrån NMS:s styrkeområden samt behovet att lösa miljömässiga och sociala utmaningar. Detta ska bidra till ett motståndskraftigt näringsliv och till breddningen av branschstrukturer samt möta utmaningarna med svag eller bristande mångfald och könssegregeringen på arbetsmarknaden.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som främjar diversifiering i näringslivet och korsbefruktnings mellan branscher på nya sätt

- Insatser som ökar små och medelstora företags exportmognad och som underlättar för företag i samverkan att erbjuda hållbara lösningar på en global marknad
- Insatser för exportmognad och närvaro i globala värdekedjor
- Insatser för ökad jämställdhet, mångfald och branschbredd i NMS:s näringsliv
- Insatser som stärker entreprenörskap och kommersialisering av hållbara innovationer

Utveckling av stödstrukturer

024 Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)

Stödsystemen för nyföretagande och utveckling av befintliga företag är förhållandevis väl utbyggda i NMS. Däremot behöver resurserna för avancerade stödtjänster stärkas, bland annat vad gäller innovationsbaserade start-up-bolag, stöd i tidigt skede, stöd till idéer som leder till innovationer och nya hållbara affärsmodeller. Insatser ska sträva efter att utveckla det befintliga företagsfrämjande systemet, till exempel science parks och inkubatorer, som genom kunskapsöverföring bidrar till att det skapas nya hållbara lösningar och en ökad omställningstakt mot bland annat cirkulära affärsmodeller. Aktörerna i det företagsfrämjande systemet behöver stärka sin förmåga att ge stöd i rätt riktning, till exempel att rusta små och medelstora företag så att de kan leverera hållbara varor och tjänster i de globala värdekedjorna. Aktörerna ska även ge stöd för att utveckla hållbara affärsmodeller som kan möta de sociala och miljömässiga samhällsutmaningarna.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Insatser som främjar entreprenörskap och företagande inom framtidsbranscher främst utifrån NMS:s prioriteringar inom smart specialisering
- Insatser som stärker de företags- och innovationsfrämjande rådgivningssystemens förmåga att bidra till näringslivets omställning. Insatserna ska hjälpa systemen att utveckla tjänster som

fångar idéer och innovationer, stimulerar till entreprenörskap och utvecklar hållbara företag, till exempel genom nya cirkulära affärsmodeller

- Insatser som skapar förutsättningar att attrahera inhemska och internationella företagsetableringar och investeringar

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag samt regional riskkapitalfond. Motivering ses nedan i angivet område

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsakliga målgruppen för insatserna i samtliga resultatkedjor, direkta insatser till företag och utveckling av stödstrukturer är aktörer inom det företags- och innovationsfrämjande systemet som bidrar med insatser för omställning, smart specialisering och breddning av NMS:s näringsliv. Aktörer som bidrar med insatser för att bredda näringslivet och öka mångfalden såsom exempelvis socialt företagande. Insatser inom detta specifika mål ska spegla de aktuella behoven och komma de små och medelstora företagen till nytta.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS tillhör övergångsregionerna i EU och behöver öka takten i omställningsarbetet och stärka konkurrenskraften. Programområdet kännetecknas av en starkt könssegregerad arbetsmarknad där män och kvinnor återfinns inom olika sektorer på arbetsmarknaden och i näringslivet. Detta har under lång tid påverkat vilka som gynnas av de utvecklingsmedel som finns för idébärare, entreprenörer och företagare samt aktörer i de företags- och innovationsstödjande systemen. En konsekvens är att utvecklingsmedel i hög grad allokerats till traditionella grupper och därmed uteslutit andra.

För att nå en ökad mångfald och inkludering i NMS:s näringsliv ska programmet bidra till att förändra traditionella synsätt och invanda mönster. Detta innebär att jämställdhet, jämlikhet och mångfald och inkludering ska beaktas i samtliga steg i projektens interventionslogik.

Underrepresenterade grupper behöver fångas upp och inkluderas, exempelvis inom export och internationalisering i strävan mot jämlika och hållbara exportkedjor. Insatser som uppmuntrar utveckling av socialt företagande och sociala innovationer bidrar också till branschbredd

och mångfald, liksom initiativ som främjar entreprenörskap i branscher som traditionellt domineras av kvinnor. Initiativ som främjar äldres fortsatta närvaro i näringslivet kan underlätta generationsskiftesproblematik, minska åldersdiskriminering i samhället och motverka kompetensbrist i företag. Jämställdhetsintegrering handlar om att systematiskt synliggöra konsekvenser av insatser och effekter och analysera vad de resulterar i för kvinnor och män. Samma förhållningssätt gäller för att nå underrepresenterade grupper för att öka mångfald och branschbredd i NMS. Insatserna ska bland annat bidra till en förflyttning av makt och resurser, för att fördela dessa jämnt mellan kvinnor och män. Genom detta bidrar insatserna till att uppfylla målen i Agenda 2030.

Angivande av de särskilda målterritorierna, inklusive planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

-

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Inom detta särskilda mål är Norra Mellansveriges ambition att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa där synergier finns utifrån de smarta specialiseringsstrategierna och andra regionala prioriteringar i Värmland, Dalarna och Gävleborg genom att:

- vidareutveckla redan etablerade kontaktytor med industriregioner inom Vanguardinitiativet och regioner inom EU-kommissionens innovations- och S3-plattformar i syfte att öka små och medelstora företags möjligheter att bidra med varor och tjänster i de europeiska värdekedjorna.
- utveckla gränsregionala och interregionala samarbeten inom Östersjöregionen för att främja näringslivssamarbetet med regionens närmsta grannar, genom Interregprogrammen för Sverige-Norge och Östersjöområdet. Interreg Europa är också intressant för Norra Mellansverige då programmet möjliggör transnationellt samarbete mellan regioner i alla länder i Europa -, t.ex. i form av följdprojekt efter de erfarenhetsutbyten av best practice som skett genom projekt under innevarande period. T.ex. inom Silver SMEs (D) där Dalarna kommer att gå vidare med ett projekt inom silvarekonomin utifrån inspiration från Cork (Ir) och Haut de France (Fr).

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Finansieringsinstrument bedöms vara ett viktigt verktyg för att stärka små och medelstora företags tillväxt, hållbara utveckling och konkurrenskraft. Målet är att det skapas nya företag med tillväxtpotential genom att stödja företagens kapitalförsörjning där marknaden inte fungerar tillfredställande.

För att bidra till utvecklingen av tillväxtorienterade företag kan direkta insatser mot företag bestå av finansieringstekniska instrument, till exempel ägarkapital. De kan även vara insatser mellan aktörer, privata som offentliga, inom kapitalförsörjningsområdet. Programmet avser att nyttja möjligheten med finansieringsinstrument i interventionstyp 021 och resultatkedjan direkta insatser till företag.

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och

SammanhållningsfondeTabell 2: Outputindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Mått enhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering.	Antal Företag	5	45
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCO03	Företag som får stöd genom finansiella instrument	Antal Företag	5	45
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag)	Antal Företag	263	2625
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCO04	Företag som får icke – ekonomiskt stöd	Antal Företag	263	2625

1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	5	50
--------------------	---	------	-----------------	-------	-----------------------------	----------------	---	----

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenheter	Referensscenario eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskäl [200]	Anmärkningar [200]
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd (fördelade per: bidrag, finansiella instrument) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering	Euro	0	2021	22 222 222	n.a.	Vi mäter antal privata investeringar som matchar offentligt stöd och är fördelade per bidrag, finansiellt instrument i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline 0
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara	Eruf	Övergångsregion	SWR01	SMF som utvecklar produkter,	Företag	0	2021	1 200	n.a.	Vi mäter antal företags utvecklar produkter, processer och

	tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar				processer och tjänster						tjänster som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är 0
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	RCR01	Antal skapade arbetstillfällen i enheter som får stöd	Årliga heltidsanställningar (HTE)	0	2021	160	n.a.	Vi mäter antal skapade anställningar som är ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är 0
1 Ett smartare NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Organisationer	0	2021	50	n.a.	Vi mäter antal organisationer som utvecklar produkter, processer och tjänster som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är 0.

	produktiva investeringar										
1 Ett smart NMS	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	Eruf	Övergångsregion	SWR03	Antal användare av implementerade stödstrukturer	Användare	0	2021	500	n.a.	Vi mäter antal användare av implementerade stödstrukturer som ett resultat är resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	021 Affärsutveckling och internationalisering för små och medelstora företag, inklusive produktiva investeringar	8 140 997
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	024 Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive tjänster avseende ledning, marknadsföring och design)	30 935 789

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	01 Bidrag	30 935 789
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	03 Stöd genom finansieringsinstrument: lån	8 140 997

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	33	39 076 786

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	01 Jämställdhetsinriktning	19 538 393
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.3 Förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt och konkurrenskraft och skapandet av arbetstillfällen i dessa företag, inbegripet genom produktiva investeringar	02 Jämställdhetsintegrering	19 538 393

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

2.1.1.1 Specifikt mål¹ 1.4: Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdstyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har utmaningar kopplat till den låga utbildningsnivån i regionen. Detta påverkar små och medelstora företags möjligheter att hantera effekterna av klimatkrisen och en förändrad demografisk struktur (NMS socioekonomiska analys 2020, Näringsliv och omställning). Tillgången på kompetens är avgörande för att kunna expandera och vara konkurrenskraftig på såväl den nationella som den globala marknaden. Generationsskiften i företag är en annan utmaning och det är viktigt att livskraftiga familjeföretag kan finnas kvar. Befintliga utbildningar och vidareutbildningar för arbetsplatser och dess arbetstagare matchar inte tillräckligt de behov som företag och organisationer har. Ett av de stora omställningshindren för små och medelstora företag i NMS är tillgången till relevant kompetens för industriell omställning och innovationsförmåga. Detta försvårar bland annat användningen av avancerad teknik och digitalisering av verksamheter för hållbar utveckling och konkurrenskraft. Många mindre företag har svårt att konkurrera med större företag inom bristyrken, som till exempel ingenjörer med hållbarhetskompetens. Andra behov som har identifierats inom NMS:s strategier för smart specialisering är IT-generalister och spetskompetenser inom artificiell intelligens, sakernas internet, stora datamängder (Big Data) och maskininlärning. Den könssegregerade arbetsmarknaden, rådande attityder till jämställdhet samt bristande förmåga att inkludera äldre och utrikes födda hämmar kompetensmatchningen mellan arbetstagare och arbetsgivare. Det finns behov av kompetenshöjande insatser och samarbeten inom de prioriterade områdena inom smart specialisering för NMS. För att i högre grad bidra till insatser med fokus på kompetenshöjning, kompetensmatchning och samarbeten inom smart specialisering vill programmet NMS se synergier med Europeiska Socialfonden (ESF+) som driver utveckling och innovation för en mer integrerad arbetsmarknad. ESF+ skapar förutsättningar för att fler människor ska få arbete eller förbättra sina möjligheter att få arbete. Där kan en koppling mellan programmen vara aktuell, speciellt då det gäller att möta företagets kompetensbehov inom NMS:s styrkeområden inom smart specialisering. Inom ramen för Eruf-programmet möjliggörs inventering av befintliga och kommande kompetensbehov i näringsliv och offentlig sektor. I nästa steg kan konkreta insatser genomföras inom ramen för ESF+, med syfte att göra fler individer anställningsbara genom att erbjuda dem utbildning som leder till efterfrågad kompetens.

¹ Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

Programmet ska bidra till ett ökat entreprenörskap och till att fler företag i högre grad inkluderas i struktumvandlingen. Förutsättningar för detta är bland annat att öka implementeringen och användningen av digitalisering och avancerad teknik samt att höja internationaliseringsgraden. Genom att aktörer i det företags- och innovationsstödande systemet erbjuds utbildning som stärker kunskaper och färdigheter i smart specialisering och bidrar i den entreprenöriella upptäckande processen, blir stödsystemet mer professionellt och effektivt. Med ökad tillgång till relevant kompetens kan aktörerna i stödsystemet nå ut till företagen och genom professionell rådgivning och service utveckla färdigheter i smart specialisering, öka entreprenörskapet och påskynda den nödvändiga hållbara struktumvandlingen. Som ett led i att innovationssystemet ska höja sin kompetens- och innovationsförmåga krävs strategiska innovationssamarbeten, till exempel projekt som möjliggör deltagande i nationella och europeiska satsningar med internationaliseringsfokus. Dessa samarbeten behöver en strukturerad samordning av analyser av möjligheter och satsningar, utvärdering av kapacitet att delta i EU:s program för forskning och innovation, till exempel Horisont Europa, samt koordinering av gemensamma NMS-projekt som involverar många aktörer. Genom strategiska samarbeten mellan quadruple helix aktörer i innovationssystemet utvecklas innovationssystemets kapacitet och förmåga att vidareutveckla strategiska styrkeområden med smart specialisering som metod.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

För att den industriella omställningen ska bli effektiv och innovationsförmågan öka krävs insatser som höjer både arbetsplatsers attraktivitet och ökar verksamheters konkurrenskraft ur ett hållbarhetsperspektiv. För att bidra till kompetensmatchning, kunskapshöjning och livslångt lärande behöver aktörer i de företags- och innovationsfrämjande systemen identifiera och kartlägga kompetensbehoven hos små och medelstora företag inom relevanta sektorer och smarta specialiseringsområden i NMS. Inte minst behöver företags- och innovationsstödsystemet bli mer öppet och tillgängligt för till exempel kvinnor, utlandsfödda och andra mindre gynnade grupper. Normer behöver brytas och attityder förändras, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv, så att både kvinnor och mäns entreprenörskap och innovationskraft tas tillvara. Därför behöver insatser ske med jämställdhetsintegrering som metod och mål. Parallellt behöver system för validering av kunskaper utvecklas för att omställningen ska bli effektiv och öka företags konkurrenskraft ur ett hållbarhetsperspektiv (Skills for Smart specialisation in Värmland Region. Executive summary 2020, Nordregio/OECD). Den strukturella omvandlingen kräver i sig högre utbildningsnivåer för att öka företagets innovationskraft. Som utbildningsleverantörer, för att bidra till kompetenshöjning och livslångt lärande, har regionens lärosäten och yrkesutbildningar samt ESF+ en viktig funktion att fylla, i samverkan med övriga aktörer i innovationsstödsystemet. Inom specifikt mål 1.4 ska programmet möta utmaningar och möjliggöra satsningar för stärkt kompetensförsörjning utifrån Norra Mellansveriges smarta specialiseringsstrategier, utveckling av arbetet med smart specialisering samt stärkt entreprenörskap.

Det finns behov av ökad kompetens om metoden för smart specialisering för att de företags- och innovationsstödande systemen på ett effektivt sätt ska kunna driva och utveckla specialiseringsarbetet i NMS. Det är viktigt att involvera relevanta aktörer inom quadruple helix för bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft och för

att öka det innovationsfrämjande samarbetet genom strategiska projekt som adresserar samhällsutmaningar och kan kopplas till satsningar på nationell och EU-nivå.

Utveckling av stödstrukturer

023 Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga

NMS behöver kartläggningar av kompetensbehov och utbildningsutbud för att på ett faktabaserat sätt kunna förse prioriterade områden inom smart specialisering med relevant kompetens i syfte att stödja en positiv strukturomvandling och öka möjligheterna till stärkt konkurrenskraft i företagen. En kunskapshöjning i smart specialisering som arbetssätt behövs för att aktörer i innovationsstödssystemet ska kunna delta aktivt i den entreprenöriella upptäckarprocessen och kontinuerligt analysera, utvärdera, ompröva och eventuellt omprioritera styrkeområden i de regionala forsknings- och innovationsstrategierna.

Programmet vill möjliggöra projekt som bidrar till att skapa och etablera plattformar för smart specialisering. Det är av vikt att kunskaper och färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap utvecklas på både den lokala och den regionala arenan för att bidra till hållbar näringslivsutveckling. Plattformar kan exempelvis vara lokala och regionala mötesplatser för branschaktörer. Genom plattformar för smart specialisering kan aktörer fördjupa sig i smart specialisering som metod för lokal och regional utveckling. Modeller för det livslånga lärandet kopplat till styrkeområden i smart specialisering kan tas fram liksom utbildningar som stärker färdigheter hos och samarbete mellan aktörer från offentlig sektor, företag, akademi och civilsamhälle, genom den entreprenöriella upptäckande processen.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Kartläggning av NMS:s kompetensbehov kopplat till prioriterade styrkeområden i de regionala smarta specialiseringsstrategierna samt till strukturomvandling och entreprenörskap
- System för validering av kompetens kopplat till behoven inom regionens styrkeområden
- Utbildningsinsatser om metoden för smart specialisering för företags- och innovationsstödjande aktörer och insatser för utveckling av strukturer
- Utbildningsinsatser för kluster- och branschorganisationer kopplat till regionernas prioriterade områden inom smart specialisering i syfte att komma små och medelstora företag till del genom förbättrad och professionell rådgivning, processledning, projektledning, inventering och analys av kompetensbehov och annan service
- Insatser för utveckling av en smart specialiseringsplattform för omställningsarbete och för strategiska projekt kopplade till nationell och EU-nivå

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag då inga andra behov av finansieringsformer framkommit

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp är aktörer som bidrar till att öka kunskapen och användandet om smart specialisering som metod. De regionalt utvecklingsansvariga och kommuner har en viktig roll inom denna prioritering tillsammans med aktörer inom det företags- och innovationsfrämjande systemet. Exempelvis aktörer som möter befintliga företagare samt idébärare för att utveckla affärsidéer, nya metoder och modeller. Genom samverkan med lärosäten, klusterorganisationer och andra relevanta aktörer stärks förutsättningarna att nå en systemförändring i NMS.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

NMS har en starkt könssegregerad arbetsmarknad där män återfinns inom industrin i privat sektor och kvinnor mestadels arbetar inom vård och omsorg i offentlig sektor. I programområdet råder också en jämförelsevis låg utbildningsnivå, vilket innebär lägre kapacitet för innovation och omställning. Den demografiska utvecklingen leder till allt högre försörjningskvot. En annan stor utmaning är kompetensförsörjning, inte minst i utvecklingen av regionens styrkeområden inom smart specialisering och för företagens möjligheter att lösa samhällsutmaningar.

Eftersom programrådets omställning inom ovanstående områden går för långsamt är insatser med syfte att öka jämställdhet, inkludering och mångfald prioriterade. Interventionerna ska ha ett normkritiskt och icke-diskriminerande förhållningssätt. Dessa perspektiv ska beaktas i samtliga projekt genom att säkerställa deltagande av underrepresenterade grupper vars kompetens och erfarenheter ska tas tillvara.

Insatser för jämställdhetsintegrering har högt fokus i projekten och syftar till att systematiskt synliggöra, analysera och hantera projektinsatsernas konsekvenser, effekter och resultat för kvinnor och män. Genom att jämställdhetsintegrera förhållning- och arbetssätt ska projekt bidra till kunskapshöjning som påverkar cementserade normer om entreprenörskap och företagande, bryter den könsstereotypa strukturen och ökar takten i näringslivets omställning.

Målet med dessa insatser är en synbar jämställdhetsförflyttning i såväl stödsystem som i näringsliv, vilket avspeglas i arbetet med smart specialisering som därmed bidrar till ett ökat entreprenörskap och hållbar strukturomvandling.

Finansiering ska komma projekt till godo som har en plan för hur förbättrad jämställdhet ska uppnås. Projektägare ska arbeta aktivt för att säkerställa att makt och resurser är jämställt fördelat i projektet och att projektets insatser är jämställda. Kompetenshöjning inom de företags- och innovationsfrämjande systemen, med avseende på metoder för att öka jämställdhet, mångfald och inkludering, kan komma att behövas.

Angivande av de särskilda målterritorierna, inklusive planerad användning av terri

Territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projekt målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projekt målet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Inom detta särskilda mål är Norra Mellansveriges ambition att etablera samverkan med andra programområden i Sverige och med regioner i Europa med liknande inriktning utifrån de smarta specialiseringsstrategierna i Värmland, Dalarna och Gävleborg. Interreg Europa liksom Erasmus + skulle vara intressant för erfarenhetsutbyte och kapacitetsbyggande med andra regioner i Europa kring smart specialisering.

Värmland är med i Biobord Network – ett nätverk för bioeconomy utvecklare från regioner med focus på bioeconomy in sina Smarta specialiseringsstrategier.

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och

Sammanhållningsfonden

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
1 Ett smartare NMS	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	Eruf	Övergångsregion	SWO01	Organisationer som får stöd	Organisationer	3	30
1 Ett smartare NMS	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	Eruf	Övergångsregion	RCO16	Deltaganden av institutionella intressenter i entreprenörsprocessen	Antal delägare	175	1750

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenhet	Referensscenario eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskälla [200]	Anmärkningar [200]
1 Ett smartare NMS	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	Eruf	Övergångsregion	SWR02	Organisationer som utvecklar processer.	Organisationer	0	2021	150	n.a.	Vi mäter antal organisationer med utvecklade processer som ett resultat av projekt

											finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
1 Ett smartare NMS	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap	Eruf	Övergångsregion	SWR03	Användare av stödstrukturer	Organisationer	0	2021	1750	n.a.	Vi mäter antal organisationer som använder stödstrukturer finansierade med Eruf 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	023 Utveckling av färdigheter för smart specialisering, industriell omvandling, entreprenörskap och företags anpassningsförmåga	6 512 798

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	01 Bidrag	6 512 798

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	33	6 512 798

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	01 Jämställdhetsinriktning	4 233 319
1 Ett smartare NMS	Eruf	Övergångsregion	1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, struktumvandling och entreprenörskap	02 Jämställdhetsintegrering	2 279 479

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

2. Prioriteringar

Referens: artikel 22.2 och 22.3 c i förordningen om gemensamma bestämmelser

2.1 Andra prioriteringar än tekniskt bistånd

2.1.1 Ett grönare NMS

Det huvudsakliga syftet med prioriteringen "Ett grönare NMS" är omställning till en koldioxid- och resurssnål ekonomi som använder energi och resurser enligt cirkulära principer.

Detta ska ske genom insatser som främjar övergången till en cirkulär ekonomi och användandet av smarta energisystem över hela geografien och för en mångfald av branscher, företag, organisationer och individer

Detta är en prioritering för ungdomssysselsättning
Detta är en prioritering för sociala innovativa åtgärder
Detta är en prioritering för stöd till de personer som har det sämst ställt, inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen*
Detta är en prioritering för stöd till de personer som har det sämst ställt, inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 l i ESF+-förordningen ¹
Detta är en prioritering för det specifika målet för urban mobilitet i artikel 3.1 b viii i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden
Detta är en prioritering för det specifika målet för digital konnektivitet i artikel 3.1 a v i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden

2.1.1.1 Specifikt mål² 2.3: Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdsstyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

¹Om resurser inom ramen för det specifika målet i artikel 4.1 l i ESF+-förordningen tas i beaktande vid tillämpning av artikel 7.4 i ESF+-förordningen.

² Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

Klimatomställningen innebär att el som energibärare får en allt viktigare roll. Tillräcklig överföringskapacitet i elnäten och effekthushållning är därför förutsättningar för att kunna bedriva näringslivsverksamhet i allmänhet och industriell verksamhet i synnerhet.

Det är viktigt att insatserna är inkluderande och att programmet är öppet för en bredd av aktörer branscher och grupper. Smarta energisystem underlättar för energianvändare att dela med sig av energi vid överskott och kan exempelvis leda till att möjligheter till lokal lagring eller omvandling av energi identifieras, varefter lokala nät kan byggas där symbios mellan olika aktörers energianvändning kan uppstå. Idag är användandet av och kunskapen kring smarta energisystem låg bland energianvändare i NMS.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

Investeringar i stödstrukturer ska främja samverkan, kunskapsproduktion, tillgängliggörande av kunskap, omvärldsbevakning, kompetens, kommunikation och andra stödjande insatser som krävs för att övergången till smarta energisystem ska komma till stånd. Stödstrukturerna behöver identifiera sätt att möta olika målgrupper utifrån att behoven av stöd skiftar. Det behövs till exempel direktstöd till energianvändare i form av rådgivning och coachning, men också stöd att upprätta handlingsplaner för implementering av smarta energisystem. För den enskilda aktören förmedlas stöd till övergång av en intermediär.

Det är nödvändigt att utmana invanda tankemönster och bidra till normbrytande utvecklingsmöjligheter. Det finns behov av att belysa området ur olika perspektiv, att synliggöra och beakta hur olika geografiska platser och målgrupper påverkas och påverkas av energisystem, nät och lagring på lokal nivå. Genom detta ökar möjligheten att påverka utmaningar som till exempel en snäv branschbredd och i sammanhanget underrepresenterade organisationer, företag och individer.

För uppbyggnad av testbäddar och demonstrationsanläggningar hänvisas till insatserna under SO 1:1.

Direkta insatser till företag

053 Smarta energisystem (inklusive smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring

Insatserna ska stötta energianvändarnas förmåga att utveckla och implementera smarta energisystem utifrån ett inkluderande perspektiv. Potentialen till lyckade insatser bedöms öka genom att konsekvent analysera hur en ökad branschbredd och inkludering inom området kan skapas. Det yttersta målet är att energianvändarna kan öka sin potential att ta en aktivare roll i värdekedjan för energi; till exempel som användare, distributör, eller lagrare av energi. Här finns möjligheter att genomföra projekt som utgår från eller har synergier med strategierna för smart specialisering i NMS.

Exempel på interventioner:

- Förstudier, inklusive kartläggningar, av investeringsmöjligheter eller investeringsbehov där potential, makt, resurser och ojämlikheter analyseras.
- Mer omfattande kartläggningar av investeringsmöjligheter eller investeringsbehov i smarta el- och energisystem, inklusive effektstyrning, lagring och lokala nät, inklusive mikronät.

- Insatser för att stötta tjänsteutveckling i en bredd av branscher.
- Rådgivning, coachning och stöd för en övergång till smarta energisystem bland energianvändare, inklusive attitydpåverkan och beteendeförändring där förutsättningar och behov hos en mångfald av grupper i samhället beaktas.

Utveckling av stödstruktur

053 Smarta energisystem (inklusive smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring

Insatserna ska utveckla stödstrukturernas kapacitet att stötta en bred och inkluderande övergång till smarta el- och energisystem i NMS. Det innefattar stöd till organisationer som redan har kapacitet på området, likväl som att bygga upp nya stödstrukturer och organisationer med relaterad kompetens. Stödstrukturernas kapacitet att stötta en övergång till smarta energisystem kan utvecklas genom samverkan mellan organisationer inom NMS, likväl som resten av Europa och världen.

Exempel på interventioner:

- Förstudier som undersöker begränsande normer och strukturer som hindrar övergången till smarta energisystem.
- Inkluderande samproduktion och tillämpning av ny kunskap som möjliggör övergången till smarta energisystem för företag och andra ekonomiska aktörer i NMS.
- Insatser för att kartlägga förutsättningar för smarta el- och energisystem, inklusive effektstyrning, lagring och lokala nät.
- Insatser för att stötta uppbyggnad och utveckling av företagsnätverk och kluster inklusive europeiska samarbeten som kan främja övergången till smarta energisystem, exempelvis genom att koppla samman nya värdekedjor och tillgängliggöra ny kunskap utifrån ett inkluderande och icke - diskriminerande perspektiv.
- Stötta utvecklingen av energiutbyte mellan energianvändare i en bredd av grupper, platser och branscher.
- Nya och utvecklade stödstrukturer som förbättrar paketeringen av tjänster och rådgivningsresurser och därmed stärker erbjudandet till energianvändarna.
- Kartläggningar eller insatser som synliggör och påverkar begränsande normer eller strukturer i stödsystemet kopplat till geografiska platser, branscher samt individers kön, ålder, förmågor och bakgrund.

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag då inga andra behov av finansieringsformer framkommit.

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp är aktörer i det företagsfrämjande systemet samt regionalt utvecklingsansvariga, kommuner, branschorganisationer, civilsamhälle och lärosäten. Aktörer som stöttar små och medelstora företag och energianvändare att bli mer aktiva i sin roll i värdekedjan för energi, genom att använda smarta energisystem.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Det är viktigt att den gröna och koldioxidsnåla omställningen, och därmed insatserna i detta specifika mål, innefattar en mångfald av platser, branscher, företag och individer.

Eftersom omställningen till smarta energisystem är ett delvis nytt mål i Eruf saknas historiska data rörande underrepresenterade grupper från tidigare projekt.

Projekt i det nya programmet ska därför ha sin utgångspunkt i en analys av hur en bredd av aktörer ska få tillgång till medel inom insatsområdet och vilka grupper som är, eller riskerar att bli exkluderade från de insatser som planeras, både vad gäller aktörer som utvecklar nya system och användare av dessa system. Med utgångspunkt i dessa analyser ska både allmänna och särskilda insatser genomföras för att motverka redan existerande och potentiella problem med exkludering och begränsande normer och förställningar som riskerar att hindra en bred och inkluderande omställning.

Jämställdhetsintegrering i insatserna har högt fokus och syftar till att systematiskt synliggöra, analysera och hantera insatsernas konsekvenser, effekter och resultat för kvinnor och män. Genom att genomlysas insatsernas förhållnings- och arbetssätt adderas kunskap och invanda normer kan framträda och åtgärdas. Programmet eftersträvar en jämställd tilldelning av medel.

Angivande av de särskilda målterritorierna, inklusive planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Inom detta särskilda mål kan stödstrukturer utveckla förmågan att stötta omställning genom att samordna arbetet, samproducera kunskap och utveckla nya arbetssätt tillsammans med relevanta aktörer utanför regionen, t ex inom Interreg Norge Sverige (Dalarna och Värmland) och Interreg Central Baltic (Gävleborg). Inom Interreg Baltic Sea pågår samarbeten med länderna kring Östersjön om energieffektivisering och hållbar innovation (Dalarna)

Mid Sweden Hydrogen Valleys (Gävleborg) Fördjupat samarbete med regioner som är i framkant inom energiproduktion, i kombination med lagring och distribution.

Vanguard pilot/S3-partnerskap: Advanced Manufacturing for Energy Related Applications (ADMA Energy) (Dalarna)

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras.

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och

SammanhållningsfondenTabell 2: Outputindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenhet	Delmål (2024)	Mål (2029)
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering.	Företag	88	880
2 Ett NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	RCO04	Företag som icke- ekonomiskt bidrag	Företag	88	880
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	9	28

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenheter	Referensscenari o eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskälla [200]	Anmärkningar [200]
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	RCR34	Lansering av projekt för smarta energisystem	Antal projekt	0	2021	18	n.a.	Vi räknar endast lansering av projekt för smarta nät som kommer till stånd som ett resultat av Eruf-finansiering 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	RCR29	Uppskattade växthusgasutsläpp	Ton CO2ekvivalenter/år	0	2021	7850	n.a.	Vi räknar endast uppskattad minskning av växthusgasutsläpp som kommer till stånd som ett resultat av Eruf-finansiering 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	SWR06	Ökad Energieffektivitet	Mwh/år	0	2021	39249	n.a.	Vi räknar endast ökad energieffektivitet som kommer till stånd som ett resultat av Eruf-finansiering 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
2 Ett grönare och mer koldioxidsnålt Norra	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och	Eruf	Övergångsregion	SWR01	Antal företag som utvecklar tjänster och produkter	Antal företag	0	2021	88	n.a.	Vi räknar endast antal företag som utvecklar tjänster och produkter som

	smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)										ett resultat av Eruf-finansiering 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	SWR02	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Antal organisationer	0	2021	28	n.a.	Vi räknar endast antal organisationer som utvecklar produkter och processer som ett resultat av Eruf-finansiering 2021–2027. Vid programmets start är därför baseline 0.
PO2 Ett grönare NMS	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Eruf	Övergångsregion	SWR03	Antal användare av implementerad stödstruktur	Antal företag	0	2021	880	n.a.	Vi räknar endast antal användare av implementerad stödstruktur som ett resultat av ERUF finansiering 2021-2027. Vid programmets start är därför baseline 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	053 Smarta energisystem (inklusive smarta nät och IKT-system) och relaterad lagring	7 815 356

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	01 Bidrag	7 815 356

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	33	7 815 356

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	01 Jämställdhetsinriktning	3 126 143
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	02 Jämställdhetsintegrering	4 689 213

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

2.1.1.1 Specifikt mål¹ 2.6: Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi

2.1.1.1.1 Interventioner från fonderna

Referens: artikel 22.3 d i, iii, iv, v, vi och vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Relaterade åtgärdstyper – artikel 22.3 d i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Relaterade typer av åtgärder

En inkluderande omställning till en biobaserad och resurssnål cirkulär ekonomi behövs för att tillfredsställa samhällets behov av materiellt välstånd, inklusive energi, utan att utarma ekosystemet och de resurser som samhället är beroende av. Omställningen påverkar hela samhället, alla sektorer och hela värdekedjan. NMS avser att arbeta brett med omställningen till en cirkulär ekonomi i enlighet med EU:s ambitioner. Det vill säga utifrån ett helhetsperspektiv där samtliga resurser, inklusive energi, betraktas som integrerade delar. Det är med ambitionen att driva projekt med systemperspektiv som NMS har avsatt en stor del av budgeten till det specifika målet för att främja övergången till en cirkulär ekonomi.

NMS har stor potential till att minska klimatavtryck genom att arbeta med energieffektivisering, effektivare materialanvändning, och utfasning av fossil energi som viktiga delar av en cirkulär och biobaserad ekonomi. Avgränsningar till särskilda sektorer eller särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom grundidén med en cirkulär ekonomi är att koppla samman resursflöden från skilda sektorer och verksamheter. Det är viktigt att insatserna bidrar till en effektivare energianvändning och ökad andel förnybar energi inom branscher med höga koldioxidutsläpp. Det finns stora möjligheter att sammankoppla insatser i detta område till strategierna för smart specialisering i NMS.

Interventionerna inom prioriteringen ska möta följande behov:

I NMS finns behov av att ställa om till en mer resurssnål och koldioxidsnål ekonomi med mer hållbara, energieffektiva värdekedjor, minskad materialanvändning, minskad användning av fossil energi, förnybara material och återanvändning av material och råvaror.

Interventionerna inom denna prioritering ska stötta denna omställning. Interventionerna behöver utgå från ett mångfalds- inkluderings- och jämställdhetsperspektiv för att vara rättvisa och framgångsrika. En bredd av företag kan få tillgång till direkta insatser för att ställa om sina verksamheter mot en cirkulär ekonomi. Förutom företag kan också andra aktörer vara av vikt för omställningen och är välkomna som deltagare i projekt finansierade under detta specifika mål. Sådana aktörer inkluderar till exempel kommuner, regioner och myndigheter, civilsamhälle och lärosäten, med potential att ställa om sin

¹ Med undantag för ett specifikt mål som anges i artikel 4.1 m i ESF+-förordningen.

egen och andras verksamheter till att vara del av en cirkulär ekonomi. Företagen och aktörerna som tar emot stöd behöver inte vara specialiserade miljö- och klimatföretag, utan insatserna riktar sig till näringslivet och ekonomin i stort. Avgränsningar till särskilda sektorer eller särskilda delar av ekonomin är skadliga eftersom grundidén med en cirkulär ekonomi är att koppla samman resursflöden från skilda sektorer och verksamheter. Rådgivning, coachning och andra insatser som kan stötta företagens och aktörernas omställning kommer att förmedlas via en intermediär. Det är viktigt att arbetet utförs med ett jämställdhetsperspektiv för att skapa inkludering och ge likvärdiga förutsättningar och möjligheter i valet av deltagande företag och aktörer, samt för att möjliggöra en större mångfald av idéer och lösningar på de utmaningar som finns i NMS.

Genom investeringar i utveckling av stödstrukturer stärks aktörerna i de företags- och innovationsfrämjande systemen, exempelvis i form av samverkansplattformar, nätverksnoder, kunskapsproduktion, tillgängliggörande av kunskap, omvärldsbevakning, kommunikation och andra stödjande insatser som krävs för att övergången till en cirkulär ekonomi ska komma till stånd. Särskild kunskapsuppbyggnad kan behövas i stödstrukturerna för att ha ett inkluderande perspektiv och möta förutsättningar och behov hos underrepresenterade grupper i samhället.

För uppbyggnad av miljöer och testbäddar relaterade till grön omställning hänvisas till specifikt mål 1.1 och intervention 004.

Direkta insatser till företag

075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag

Denna interventionstyp är ett komplement till utveckling av stödstruktur nedan och innefattar insatser som ska skapa möjligheter till förändring för enskilda företag och andra aktörer. Detta inkluderar till exempel kommuner, regioner och myndigheter samt andra organisationer med potential att ställa om sina resursflöden till att vara en del av en cirkulär ekonomi. I omställningen mot en cirkulär ekonomi är samspelet mellan offentligt, privat, civilsamhälle och forskning en viktig aspekt. Genom direktstöd till företag vill NMS möjliggöra att medel används för att stötta företag och andra aktörer i omställningsprocessen mot en biobaserad cirkulär ekonomi. Stödet ges i form av rådgivning och coachning via intermediärer, samt som nätverksbaserad rådgivning.

Stöd till företag innefattar också företagsstöd för omställning.

Exempel på interventioner:

- Förstudier, som bland annat undersöker eller tar i beaktande redan kända begränsande normer och strukturer som verkar exkluderande eller på andra sätt hindrar en bred omställning i ekonomin
- Ramprojekt för företagsstöd
- Stöd till processer, arbetssätt och tjänster för tillvaratagande och omvandling av restprodukter till resurser, inklusive sammankoppling av nya värdekedjor.
- Undersökningar av potential för omställning i företag.

- Stöd till att utveckla produkter, arbetssätt som bidrar till fossilfria, materialeffektiva, och energieffektiva värdekedjor.
- Stöd till att implementera produkter, arbetssätt som bidrar till fossilfria, materialeffektiva, och energieffektiva värdekedjor.

Utveckling av stödstruktur

075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag

Denna interventionstyp har som syfte att bygga upp kompetens, erfarenhetsutbyte och samverkansprocesser för att stärka övergången till en cirkulär ekonomi. Det innebär att ge möjligheter till exempelvis nätverk, kluster och företag att utveckla både den egna förmågan och samverkan sinsemellan för att öka kapaciteten i att stötta omställningen mot en cirkulär ekonomi. Insatserna kan innefatta samarbete med offentliga och ideella aktörer, lärosäten och näringsliv.

Exempel på interventioner:

- Förstudier
- Stöd till insatser som undersöker möjligheter att använda offentlig sektors köpkraft som hävstång för näringslivets omställning, inklusive upphandlingsprocesser
- Stöd till samproduktion och tillämpning av ny kunskap, kompetens och samverkansprocesser kring hur materialflöden, energiproduktion och energianvändning samt transportsystem samverkar i omställningen till ett mer hållbart näringsliv och offentlig sektor
- Undersökningar som visar potentialen för cirkulära flöden där förnybara resurser och restprodukter från en process kan bli insatsvara i en annan process.
- Stöd för att skapa effektivare och miljövänligare produktions- och konsumtionsprocesser
- Råd och stöd för att skapa energieffektivare och miljövänligare värdekedjor.
- Beteendepåverkan, inklusive kommunikationsinsatser för att stötta omställningen mot en cirkulär biobaserad ekonomi
- Investeringar i stödstrukturer för att investeringar i förnybar energi som en del av cirkulär ekonomi ska komma tillstånd, exempelvis kompetensnoder, metodutveckling och företagssamverkan

Inom det specifika målet stöds investeringarna av bidrag då inga andra behov av finansieringsformer framkommit

De huvudsakliga målgrupperna – artikel 22.3 d iii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Huvudsaklig målgrupp för direkta insatser för företag och utveckling av stödstrukturer är intermediärer så som kommuner, lärosäten, företagsorganisationer, branschorganisationer, klusterorganisationer, företagsfrämjare och civilsamhället. Dessa stöttar små och medelstora företag och andra aktörer att bli en del av den framväxande cirkulära ekonomin. Kunskap och tjänster ska tas tillvara för att matcha behoven av omställning till en cirkulär ekonomi.

Åtgärder för säkerställande av jämställdhet, inkludering och icke-diskriminering – artikel 22.3 d iv i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 6 i ESF+-förordningen

Det är viktigt att den gröna och koldioxidsnåla omställningen, och därmed insatserna i detta specifika mål, innefattar en mångfald av platser, branscher, företag och människor. Insatserna ska därför ha en beskrivning av vilka grupper som är eller riskerar att bli exkluderade från insatserna som projekten finansierar. Eftersom omställningen till en cirkulär ekonomi är ett delvis nytt mål i Eruf kan en analys av historisk underrepresentation i liknande projekt saknas. I sådant fall kan denna analys genomföras som en del i en förstudie eller studie av potential innan ett större projekt påbörjas. Med utgångspunkt i dessa analyser ska både allmänna och särskilda insatser genomföras för att motverka redan existerande och potentiella problem med exkludering och begränsande normer som riskerar att hindra en bred och inkluderande omställning.

Angivande av de specifika målterritorierna, inklusive planerad användning av territoriella verktyg – artikel 22.3 d v i förordningen om gemensamma bestämmelser

Nej

Interregionala, gränsöverskridande och transnationella åtgärder – artikel 22.3 d vi i förordningen om gemensamma bestämmelser

En intervention får helt eller delvis genomföras i annat land, även utanför EU, under förutsättning att insatsen bidrar till det särskilda målet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan vara integrerat i ett projekt för att stärka arbetet mot projektmålet. Samarbete med aktörer i ett eller flera andra länder kan också läggas till ett redan pågående projekt i form av ett påbyggnadsprojekt, för att stärka arbetet mot projektmålet. Båda alternativen kan användas för insatser i linje med exempelvis smart specialiseringsstrategier, Agenda 2030 eller EU:s strategi för Östersjöregionen.

Vid utveckling av stödstruktur ska möjligheter till samverkan med särskilt relevanta aktörer i och utanför regionen undersökas. Detta kan leda till att ett projekt investerar i samproduktion av ny kunskap eller tillgängliggörande av existerande kunskap relaterad till det särskilda målet.

I det gränsöverskridande Interreg Central Baltic där Gävleborg ingår programmeras cirkulär ekonomi som ett särskilt mål.

Värmland och Dalarna deltar i Bioekonomi-piloten i Vanguardinitiativet genom "Innovative use of non-food biomass" där man samverkar eller har samverkat i närtid med Lombardy (IT), Basque Country(ES), Skåne, Navarra (ES), North Netherlands (NL), North Rhine-Westphalia (DE)

Värmland är med i följande internationella nätverk:

European Alliance for Cross-Industrial Circular Economy Investments hosted by the Circular Economy Centre at Digipolis, Kemi, Finland

Nordic Network for Industrial and Urban Symbiosis

CircLean Network - European Network of businesses and SMEs for Industrial Symbiosis som finansieras av DG Grow och leds av Technopolis Group.

BIC bioeconomy platform

Planerad användning av finansieringsinstrument – artikel 22.3 d vii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Inga sådana insatser planeras

2.1.1.1.2 Indikatorer

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 8 i förordningen om Eruf och

SammanhållningsfondenTabell 2: Outputindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenheter	Delmål (2024)	Mål (2029)
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	RCO01	Företag som får stöd (fördelade per mikroföretag, små, medelstora, stora företag) Uppdelning begärs inte för programplanering utan endast för rapportering	Företag	343	3430
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	RCO02	Företag som får stöd genom bidrag	Företag	34	343
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	RCO04	Företag som får icke-ekonomiskt stöd	Företag	343	3430
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	SWO01	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	9	74

Referens: artikel 22.3 d ii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 3: Resultatindikatorer

Prioritering	Specifikt mål	Fond	Regionkategori	ID [5]	Indikator [255]	Måttenheter	Referensscenario eller referensvärde	Referensår	Mål (2029)	Uppgiftskälla [200]	Anmärkning ar [200]
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	RCR29	Uppskattade växthusgasutsläpp	Ton CO2 Ekvivalenter	0-	2021	40702	n.a.	Vi mäter uppskattad koldioxidbesparing som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.
2 Ett grönare NMS	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	Eruf	Övergångsregion	SWR01	SMF som utvecklar produkter, processer och tjänster	Antal företag	0	2021	343	n.a.	Vi mäter antal företag som utvecklar produkter, processer och tjänster som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av Eruf 2021-2027. Baseline är därför 0.
PO2 Ett grönare Norra Mellansverige	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	ERDF	Övergångsregion	RCR02	Privata investeringar som matchar offentligt stöd	EUR	0	2021	75 000 000	N/A	Vi mäter privata investeringar som matchar ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.

PO2 Ett grönare Norra Mellansverige	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	ERD F	Övergångsregion	SWR 06	Ökad energieffektivitet	MWh/år	0	2021	203 512	N/A	Vi mäter ökad energieffektivitet som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.
PO2 Ett grönare Norra Mellansverige	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	ERD F	Övergångsregion	SWR0 2	Antal organisationer som utvecklar produkter och processer	Antal organisationer	0	2021	74	N/A	Vi mäter antal organisationer som utvecklar produkter och tjänster som ett resultat av deltagande i projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.
PO2 Ett grönare Norra Mellansverige	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	ERD F	Övergångsregion	SWR0 3	Antal användare av implementerad stödstruktur	Antal användare	0	2021	3430	N/A	Vi mäter antal användare av implementerad stödstruktur som ett resultat av projekt finansierade av ERUF 2021-2027. Baseline är därför 0.

2.1.1.1.3 Preliminär fördelning av anslagna medel (EU) efter interventionstyp (ej tillämpligt för EHFVF)

Referens: artikel 22.3 d viii i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 4: Dimension 1 – interventionsområde

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	075 Stöd till miljövänliga produktionsprocesser och resurseffektivitet i små och medelstora företag	31 261 429

Tabell 5: Dimension 2 – finansieringsform

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	01 Bidrag	31 261 429

Tabell 6: Dimension 3 – territoriell genomförandemetod och territoriell inriktning

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	33	31 261 429

Tabell 7: Dimension 6 – ESF+-sekundärteman (Ej aktuellt för Eruf)

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)

Tabell 8: Dimension 7 – jämställdhetsdimensionen i ESF+*, Eruf, Sammanhållningsfonden och FRO

Prioritering nr	Fond	Regionkategori	Specifikt mål	Kod	Belopp (EUR)
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	01 Jämställdhetsinriktning	12 504 572
2 Ett grönare NMS	Eruf	Övergångsregion	2.6 Främja övergången till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi	02 Jämställdhetsintegrering	18 756 857

* I princip bidrar 40 % av ESF+-medlen till uppföljning av jämställdheten. 100 % är tillämpligt när en medlemsstat väljer att tillämpa artikel 6 i ESF+-förordningen samt programspecifika jämställdhetsåtgärder.

3. Finansieringsplan

Referens: artiklarna 14, 22.3 g i, ii och iii, 26 samt 112.1, 112.2 och 112.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

3.5 Anslag per år

Referens: artikel 22.3 g i i förordningen om gemensamma bestämmelser och artiklarna 3, 4 och 7 i FRO-förordningen

Tabell 10: Anslag per år

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 endast för EHFVF	2027		2027 endast för EHFVF	Totalt
							Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		
Eruf*	Mer utvecklade regioner												
	Övergångsregioner	18 15 4 744	18 51 8 383	18 88 9 294	19 26 7 717	19 65 3 705	20 047 416	10 023 708		20 449 002	10 224 501		134 980 262
	Mindre utvecklade regioner												
	De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena												
Totalt		18 15 4 744	18 51 8 383	18 88 9 294	19 26 7 717	19 65 3 705	20 047 416	10 023 708		20 449 002	10 224 501		134 98 0 262

Fond	Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 endast för EHFVF	2027		2027 endast för EHFVF	Totalt
							Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		
ESF+*	Mer utvecklade regioner												
	Övergångsregioner												
	Mindre utvecklade regioner												
	De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena												
Totalt													

Fond		Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 endast för EHFVF	2027		2027 endast för EHFVF	Totalt
								Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		
FRO*	Medel enligt artikel 3 i FRO-förordningen													
	Medel enligt artikel 4 i FRO-förordningen													
	Medel enligt artikel 7 i FRO-förordningen (rörande medel enligt artikel 3 i FRO-förordningen)													

Fond		Regionkategori	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 endast för EHFVF	2027		2027 endast för EHFVF	Totalt
								Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		Anslag utan flexibilitets- belopp	Flexibilitets- belopp		
	Medel enligt artikel 7 i FRO-förordningen (rörande medel enligt artikel 4 i FRO-förordningen)													
Totalt														
Sammanhållningsfonden		Ej tillämpligt												
EHFVF		Ej tillämpligt												
Totalt			18 15 4 744	18 51 8 383	18 88 9 294	19 26 7 717	19 65 3 705	20 047 416	10 023 708		20 449 002	10 224 501		134 98 0 262

* Belopp efter den kompletterande överföringen till FRO.

3.6 Totala anslag per fond och nationell medfinansiering

Referens: artiklarna 22.3 g ii, 22.6 och 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser

För program inom ramen för målet Investering för sysselsättning och tillväxt, om alternativet tekniskt bistånd i enlighet med artikel 36.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser valdes i partnerskapsöverenskommelsen.

Tabell 11: Totala anslag per fond och nationellt bidrag

Politiskt mål/FRO:s specifika mål nummer eller tekniskt bistånd	Prioritering	Beräkningsunderlag för unionsstöd (summa stödberättigande kostnader eller offentliga bidrag)	Fond	Regionkategori*	Unionsbidrag a=b+c+i+j	Fördelning av unionsbidraget				Nationellt bidrag d=e+f	Preliminär fördelning av det nationella bidraget		Totalt g=a+d	Med-finansierings-grad h=a/g
						Unionsbidrag		Flexibilitetsbelopp			Offentligt e	Privat f		
						utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	utan tekniskt bistånd enligt artikel 36.5	för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5***					
						b	c	i	j					
						1	Prioritering 1	Offentligt/totalt	Eruf					
Övergångsregioner	94 486 183	77 501 502	2 810 935	13 677 665	496 081					94 486 183	89 761 874	7 724 309	188 972 367	50%
Mindre utvecklade regioner														
De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena														

2	Prioritering 2		Eruf	Mer utvecklade regioner										
				Övergångsregioner	40 494 079	33 214 929	1 204 687	5 861 856	212 606	40 494 079	38 469 375	22 024 704	80 988 157	50%
				Mindre utvecklade regioner										
				De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena										

	Prioritering 2		ESF+		Mer utvecklade regioner										
					Övergångsregioner										
					Mindre utvecklade regioner										
					De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena										
	Prioritering 3		FRO **	Medel enligt artikel 3 i FRO-förordningen											
				Medel enligt artikel 4 i FRO-förordningen											
				Totalt											
	Prioritering 4		Sammanhållningsfonden												

Tekniskt bistånd	Prioritering 5 Tekniskt bistånd enligt artikel 37 i förordningen om gemensamma bestämmelser		Eruf eller ESF+ eller FRO eller Sammanhållningsfonden											
			Totalt Eruf	Mer utvecklade regioner										
				Övergångsregioner	134 980 262	110 716 431	4 015 622	19 539 521	708 687	134 980 262	128 231 249	6 749 013	269 960 524	50%
				Mindre utvecklade regioner										
				De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena										
			Totalt ESF+	Mer utvecklade regioner										
				Övergångsregioner										
				Mindre utvecklade regioner										
				De yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena										

		FRO **	Medel enligt artikel 3 i FRO-förordningen											
			Medel enligt artikel 4 i FRO-förordningen											
		Totalt Sammanhållningsfonden												
Totalsumma				134 980 262	110 716 431	4 015 622	19 539 521	708 687	134 980 262	128 231 249	6 749 013	269 960 524	50%	

* För Eruf och ESF+: mindre utvecklade regioner, övergångsregioner, mer utvecklade regioner och, i förekommande fall, särskilda anslag för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena. För Sammanhållningsfonden: ej tillämpligt. För tekniskt bistånd beror tillämpningen av regionkategorier på valet av fond.

** Ange de totala FRO-medlen, inklusive det kompletterande stöd som överförts från Eruf och ESF+. Tabellen ska inte omfatta beloppen i enlighet med artikel 7 i FRO-förordningen. När det gäller tekniskt bistånd som finansieras från FRO bör FRO-medlen delas upp i medel rörande artiklarna 3 och 4 i FRO-förordningen. För artikel 4 i FRO-förordningen finns det inget flexibilitetsbelopp.

4. Nödvändiga villkor

Referens: artikel 22.3 i i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 12: Nödvändiga villkor

Nödvändiga villkor	Fond	Specifikt mål (Ej tillämpligt på EHFVF)	Uppfyllande av nödvändigt villkor	Kriterier	Uppfyllande av kriterier	Hänvisning till relevanta dokument	Motivering
			Ja/Nej	Kriterium 1	Ja/Nej	[500]	[1 000]

Effektiva mekanismer för övervakning av marknaden för offentlig upphandling	xx	xx	Ja	Övervakningsmekanismer har införts och omfattar alla offentliga kontrakt och upphandlingen av dem inom ramen för fonderna i enlighet med EU:s upphandlingslagstiftning. Detta krav omfattar följande: 1. Arrangemang för att säkerställa insamling av effektiva och tillförlitliga uppgifter om offentliga upphandlingsförfaranden som överstiger EU:s tröskelvärden i enlighet med rapporteringsskyldigheterna i artiklarna 83 och 84 i direktiv 2014/24/EU och artiklarna 99 och 100 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik. Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik. Upphandlingsförordning n (2016:1162)	I svensk rätt regleras upphandling i följande nationella lagar: lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Den 1 juli 2020 trädde även lag 2019:668 om upphandlingsstatistik samt förordning 2020:332 om upphandlingsstatistik i kraft.
			Ja	2. Arrangemang för att säkerställa att uppgifterna omfattar minst följande delar: a) Konkurrentens kvalitet och intensitet: namnen på den vinnande anbudsgivaren, antalet ursprungliga anbudsgivare och kontraktsvärdet. b) Information om det slutliga priset efter slutförandet och om små och medelstora företags deltagande som direkta anbudsgivare, om sådan information tillhandahålls i de nationella systemen.	Ja	Lag (2019:668) om upphandlingsstatistik. Förordning (2020:332) om upphandlingsstatistik. Upphandlingsförordning n (2016:1162)	I svensk rätt regleras upphandling i följande nationella lagar: lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Den 1 juli 2020 trädde även lag 2019:668 om upphandlingsstatistik samt förordning 2020:332 om upphandlingsstatistik i kraft.
			Ja	3. Arrangemang för att säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna övervakar och analyserar uppgifterna i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrentverket.	Konkurrentverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell

							databas för statistik på upphandlingsområdet.
			Ja	4. Arrangemang för att offentliggöra resultaten av analysen i enlighet med artikel 83.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.3 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Förordning (2015:527) med instruktion för Upphandlingsmyndigheten	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen och kontrollerar att upphandlande myndigheter följer lagarna om offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten har utsetts till statistikmyndighet och ansvarar för att sammanställa och göra statistiken allmänt tillgänglig, främst genom att skapa en nationell databas för statistik på upphandlingsområdet.
			Ja	5. Arrangemang för att säkerställa att alla uppgifter som tyder på misstänkt uppgjorda anbudsgivningar överlämnas till de behöriga nationella organen i enlighet med artikel 83.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 99.2 i direktiv 2014/25/EU.	Ja	Förordning (2007:1117) med instruktion för Konkurrensverket	Konkurrensverket är tillsynsmyndighet över konkurrensreglerna och lägger särskild vikt vid kartellbekämpning, vid att ingripa mot privata och offentliga aktörer som missbrukar en dominerande ställning på marknaden samt mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.
Verktyg och kapacitet för en effektiv tillämpning av reglerna om statligt stöd.	xx	xx	Ja	Den förvaltande myndigheten har verktyg och kapacitet att kontrollera efterlevnaden av reglerna för statligt stöd: 1 för företag i svårigheter och som omfattas av krav på återbetalning.	Ja	Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket	Kontroll av företag i svårigheter görs hos Förvaltande myndighet.
			Ja	2. genom tillgång till expertrådgivning och vägledning i frågor om statligt stöd från experter på statligt stöd från lokala eller nationella organ.	Ja	Upphandlingsmyndigheten, statsstöd Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket	Expertrådgivning finns hos Förvaltande myndighet och i enlighet med uppdrag till Upphandlingsmyndigheten
Effektiv tillämpning och genomförande av EU:s stadga om de	xx	xx	Ja	Effektiva mekanismer finns på plats för att säkerställa överensstämmelse med stadgan om de grundläggande rättigheterna och omgättar följande:	Ja	Riksdagen, Kungörelse 1974:512, om beslutad ny	I bedömningen av om en insats ska erhålla finansiering ingår att pröva om insatsen är i enlighet med EU-stadgan. Om det i efterhand visar sig att en insats som stöds av fonden

grundläggande rättigheterna				1. Arrangemang för att säkerställa att de program som stöds av fonderna och deras genomförande överensstämmer med relevanta bestämmelser i stadgan		regeringsreform sfs 1974-152	innebär en kränkning av någon av rättigheterna i EU-stadgan ska utbetalade medel återkrävas.
			Ja	2. rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med stadgan och klagomål avseende stadgan som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7 i förordningen om gemensamma bestämmelser.	Ja	xx	Förvaltande myndighet ansvarar för att till Övervakningskommittén rapportera de fall där förvaltande myndighet återkrävt medel pga brott mot EU-stadgan.
Genomförande och tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG	xx	xx	Ja	En nationell ram för att säkerställa genomförande av konventionen finns och omfattar följande: 1. Syften med mätbara mål, datainsamling och övervakningsmekanism.	Ja	Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188) (Regeringsbeslut 2019-05-09 S2019/02245/FST)	Sverige har ett nationellt mål för funktionshinderspolitiken med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Sverige har också år 2008 ratificerat konventionen och dess fakultativa protokoll. Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn över att lagen följs. Statistiska Centralbyrån (SCB) har i uppdrag att ta fram och redovisa statistik på funktionshindersområdet, samt möjliggöra förbättring av statistiken. Myndigheten för delaktighet (MFD) ansvarar för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderpolitiken.
			Ja	2. Arrangemang för att säkerställa att politik, lagstiftning och standarder avseende tillgänglighet verkligen kommer till uttryck i förberedelserna och genomförandet av programmen	Ja	xx	Länsstyrelerna och MFD ger kommunerna och regionerna konkret stöd om funktionshinderspolitiken. Genom att regionerna både har en central roll i genomförandet av funktionshinderspolitiken och i förberedelserna och genomförandet

							av ERUF-programmen kommer de kunna bygga programmen och utlysningar utifrån den politik, de lagregler samt de standarder som gäller.
				3. Rutiner för rapportering till övervakningskommittén om insatser som stöds av fonderna och som inte överensstämmer med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klagomål avseende konventionen som lämnats in i överensstämmelse med rutinerna enligt artikel 69.7 i förordningen om gemensamma bestämmelser.	xx	xx	xx
God styrning av den nationella eller regionala strategin för smart specialisering.	Eruf	Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik Utveckla färdigheter för smart specialisering, industriomställning och entreprenörskap	Ja	Kriterium 1 Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering Aktuell analys av flaskhalsar för innovationsspridning, bl.a. digitalisering.	Ja	Wise, Emily & the North-Middle Sweden group, 2018. "Enhanced Strategy for Economic Transformation based on Smart Specialisation – analysis prepared for Region of North-Middle Sweden." Rapporten togs fram i samband med det DG Regio finansierade pilotprojektet för "Industrial Transition" (2016-2019). Regional Policy EU 2011. "Connecting Universities to Regional Growth".	Det finns gott om analyser av innovationsarbete inklusive digitalisering i regionerna Dalarna, Gävleborg och Värmland samt på nationell nivå kopplat till dessa. Ansatser till sammanställningar finns för Nuts2 NMS men materialet är än så länge fragmenterat. Upparbetade kanaler finns sedan 20 år tillbaka mellan akademi, innovationsstödsystem och näringsliv där en kontinuerlig dialog förs om styrkor och svagheter i regionernas innovationsutveckling och entreprenöriella ekosystem. Digitalisering är starkt kopplat till innovationsarbetet, speciellt bland regionernas IKT klusterinitiativ. De flesta klusterorganisationer med fokus på innovationsaspekter för digitalisering i NMS är över 10 år gamla och samarbetar sinsemellan samt med akademien och de små och medelstora företagen.

				Kriterium 2 Förekomst av behöriga regionala/nationella institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering.	Ja	Värmlands forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering”, ”Mobilisera för tillväxt – innovationsarbete och smart specialisering i Dalarna”, ”Regional innovationsstrategi för smart specialisering Gävleborg	Enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ska samtliga regioner utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling. Vidare får alla regioner utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram. Strategier för smart specialisering kan hanteras inom ramen för regionernas regionala utvecklingsstrategier. Regionerna Dalarna, Gävleborg och Värmland har varsin strategi för smart specialisering på Nuts3-nivå och ansvarar för förvaltningen av och det operativa arbetet med strategierna. Regionerna i NMS har sedan 2008 etablerade interregionala samarbeten inom klusterutveckling, smart specialisering och industriell omvandling. Vissa styrkeområden i de olika regionerna ligger nära varandra och kan sinsemellan bidra till att stärka den kritiska massan av kunskap och andra resurser samt öka förutsättningarna för innovativa korsbefruktnings, vilket ger möjligheter att ytterligare växla upp samarbetet och ge riktningar för smart specialisering i NMS. Ett arbete har påbörjats i ett gemensamt projekt för NMS att samordna vissa styrkeområden i gemensamma domäner för att stärka den kritiska massan för kunskapsutveckling och affärsutveckling.
				Kriterium 3 Övervaknings- och utvärderingsverktyg för att mäta	Ja	Nordregio & Oxford Research 2018. ”Uppföljning av smart specialisering – en uppföljningsmodell för	Tillväxtverket har regeringens uppdrag att utveckla verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultat kopplade till strategier för smart specialisering inom

				prestandan i förhållande till strategins mål		Region Dalarna, Region Gävleborg och Region Värmland.” NMS 2012. ”Clusters in North Mid Sweden – SLIM evaluation report 18:2012”. NMS 2013. A Theory-based Triangulation Approach to Impact Evaluation – the MCET method revisited 19:2013”. TVV (Tillväxtverket) 2018. ”Projektnamn: Smart specialisering i Norra Mellansverige II” (ERUF-finansierat).	regionalfonden 2021–2027. Tillväxtverket kommer att mäta och följa resultat i projekt med koppling till smart specialisering med hjälp av myndighetens ärendehanteringssystem, utvärdering och nationell-regional dialog. Regionerna genomför även återkommande analyser av insatserna inom strategierna.
				Kriterium 4 Fungerande samarbete mellan aktörer (”entreprenörsprocess”).	Ja	Paulsson, David, 2019. “Report on the implementation of smart specialisation in Sweden – independent expert report.” Foray, Dominique, 2015.” Smart Specialisation – opportunities and challenges for regional innovation policy” Reglab 2010. “Klusterutveckling –	Alla regioner i NMS genomför inkluderande EDP (entrepreneurial discovery process) med relevanta sektorer i samhället och har kontinuerlig dialog med de aktörer inom innovationsstödsystemen som deltar i arbetet med smart specialisering. Detta sker i respektive region, men även på NMS-nivå, främst bland klusterinitiativen. NMS etablerade tidigt klusterinitiativ och de flesta är 10–20 år gamla, med mogna arbetssätt för EDP. Klusterinitiativ beskrivs som en föregångare till smart specialisering

						regionalt stöd för utveckling av kluster”	av Foray (2015 s 14). Regionerna i NMS deltog i Reglabs nationella lärprojekt om klusterutveckling (2010). Utvärderingarna från NMS klusterutvecklingsprojekt SLIM har stärkt arbetssättet för EDP i regionerna (NMS 2012, NMS 2013). Värmlands arbete med smart specialisering har blivit uppmärksammat på flera sätt inom EU, bland annat av OECD för skapandet av Akademin för smart specialisering på Karlstads universitet, en mötesplats för EDP och forskning samt starkt samarbete med klustren. Även Gävleborg, har uppmärksammats för exceptionellt arbetssätt för genomförande av smart specialisering som metod (EU 2019).
				Kriterium5 Nödvändiga åtgärder för att förbättra nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem, där så är relevant	Ja	Paulsson 2019 – se ovan.	NMS har ett relativt väl utvecklat innovationssystem. Det finns tre primära lärosäten: Dalarna, Gävle och Karlstads universitet. Andra viktiga aktörer är forskningsinstitut inklusive RISE Service Labs, RISE Bioeconomy, RISE Acreo, industrin (större globala företag med tillhörande FoU), kluster och science parks (se vidare Paulsson 2019 s 25). NMS är mycket beroende av EU:s strukturfonder, särskilt Eruf, för att stärka innovationssystemet. Uppskattningsvis kommer ca 85 % av EU-medlen som finansierar satsningar inom FoI i NMS från strukturfonderna. Samverkan sker mellan vissa delar av innovationsstödsystemen i de tre regionerna och avser att vidareutvecklas i Eruf-projektet ”Smart specialisering i NMS II”. De

							största utmaningarna är att bredda innovationsarbetet genom utveckling av entreprenörskap, att förbereda regionerna för "framtidens jobb" och mobilisera den privata sektorn. I regionerna pågår insatser för att stärka innovationsstödsystemet som helhet.
				Kriterium6 Där så är relevant, åtgärder för att hantera industriell omvandling.	Ja	NMS-gruppen 2018. "Strategi för industriell omvandling i NMS". Se även Wise et al 2018 och Paulsson 2019.	NMS var en av de första fem regionerna som deltog i piloten för "the Industrial transition" som arrangerades av DG Regio 2016–2019. Ett resultat av piloten är en gemensam strategi i NMS för industriell omvandling (NMS-gruppen 2018). Industrins omvandling har sedan länge en stark förankring i strategiutvecklingen i NMS där samarbeten mellan stora industrier och SMF är en nyckel för innovationsutveckling och entreprenörskap. NMS satsningar på industriell omvandling speglas i valet av styrkeområden för smart specialisering och i de regionala lärosätenas forskningsprofiler.
				Kriterium7 Åtgärder för att stärka samarbetet med partner utanför en viss medlemsstat på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering	Ja	Wise et al 2018.	Alla regioner i NMS är medlemmar i Vanguardinitiativet och i EU-kommissionens tematiska S3 plattformar. Dalarna Science Park och kluster deltar i "ADMA Energy" - S3-plattform för industriell modernisering. Klusterinitiativ från Värmland deltar i "Bioeconomy" – S3-plattform för industriell modernisering. Regionerna och andra utvecklingsaktörer i NMS arbetar systematiskt med utländska motsvarigheter i andra EU länder och

							har många aktiva samarbeten med andra EU- och internationella partners t ex inom Interreg-programmen (t ex projektet EmplInno genom Interreg Baltic Sea Region), EU:s sektorsprogram och via Nordiska Ministerrådets program för regional utveckling (t.ex. arbetsgruppen för Innovativa och motståndskraftiga regioner) och ett nordiskt forskningssamarbete om jämställdhet (Norwit).
	Eruf	2.3 Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför det transeuropeiska energinätet (TEN-E)	Ja	Kriterium 2 In accordance with the requirements of the Directive 2018/2001/EC] and Regulation No 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action an increase of the share of renewable in the heating and cooling sector in line with in Article 23 of the Directive 2018/2001/EC	Ja	Eurostat, dokument, 38154/4956088/summary Sveriges energi- och klimatplan: Rapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning 2018/1999 (EU) av den 11 december 2018 om styrning av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och	I Sverige är andelen förnybart i sektorn värme och kyla 66,1 procent under 2019 vilket kan ses i Shares. För 2030 görs bedömningen att andelen ökat till 72 procent på redan beslutade styrmedel, vilket redovisas i Sveriges energi- och klimatplan. Länder som redan har en andel förnybart på över 60 procent får dock räkna av sitt överskott från målet om årlig ökning av andelen förnybart i värmesektorn.

						rådets förordning (EU) nr 525/2013. _Europaparlamentet och Rådets direktiv (EU) 2018/2001: Se artikel 24, punkt 4a	
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	xx	Ja	Avfallsplan(er) i enlighet med artikel 28 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG har införts och de omfattar hela medlemsstatens territorium och inkluderar följande: 1.En analys av den nuvarande situationen när det gäller avfallshantering i det berörda geografiska området, inbegripet avfallets typ, mängd och källa, och en utvärdering av den framtida utvecklingen med hänsyn till de förväntade effekterna av de åtgärder som anges i de avfallsförebyggande program som utarbetas i enlighet med artikel 29 i direktiv 2008/98/EG. 2.En bedömning av befintliga system för insamling av avfall, inklusive vilka material och områden som omfattas av separat insamling och åtgärder för att förbättra dess funktion, samt behovet av nya insamlingssystem.	xx	Kriterium 1 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program Naturvårdverket. Miljöarbete Sverige, uppdelat efter område. Avfallsplanen	Kriterium 1 - Motivering: En beskrivning av Sveriges avfallsmängder, typ och ursprung inklusive import och export finns under kapitel 6 Avfallsmängder i Sverige. I kapitel 12 görs en bedömning av hur framtida avfallsflöden kan komma att utvecklas fram till 2035. I kapitel 10 beskrivs de avfallsförebyggande styrmedel och åtgärder som beslutats nationell och hur de bidrar till avfallsförebyggandet. I bilaga 3 beskrivs de nationella åtgärder som finns kopplade till exemplen på åtgärder i bilaga IV Exempel på avfallsförebyggande åtgärder enligt artikel 29. Nytt är att bidragen från avfallsförebyggande åtgärder som finns i den nya bilagan Bilaga IVa Exempel på ekonomiska styrmedel och andra åtgärder för att ge incitament till tillämpningen av den avfallshierarki som avses i artikel 4.3 ska beskrivas. En ny bilaga Bilaga 4 Åtgärder kopplade till avfallsdirektivets bilaga IVa och artikel 9.1 (a-m) har tagits fram där de svenska åtgärderna för att förebygga avfallsgenerering beskrivs kopplat till åtgärderna enligt artikel 9.1. I bilagan beskrivs även åtgärdernas förväntade bidrag till avfallsförebyggande

						Kriterium 2 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan)	Kriterium 2 - Motivering: I kapitel 4 Lagstiftning beskrivs det svenska avfallsregelverket som har betydelse för insamling, transport och behandling av avfall. I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs befintliga system för insamling av avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall beskrivs avfallsbehandlingen i Sverige utifrån avfallshierarkin.
2.6 Uppdaterad planering för avfallshantering	Eruf	xx	Ja	3. En bedömning av investeringsgapet som motiverar behovet av att lägga ned befintliga avfallsanläggningar samt behovet av ytterligare eller uppgraderad avfallsinfrastruktur, med uppgifter om tillgängliga inkomstkällor för att täcka drifts- och underhållskostnaderna. 4. Information om kriterierna för hur placeringen av framtida anläggningar ska fastställas och om kapaciteten för framtida anläggningar för avfallsbehandling	XX	Kriterium 3 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan) Kriterium 4 - Hänvisning till relevanta dokument: Sveriges nationella avfallsplan och avfallsförebyggande program (se ovan)	Kriterium 3 - Motivering: I kapitel 5 Aktörer inom avfallssektorn beskrivs olika aktörer inom avfallssektorn och deras ansvarsfördelningen. Där beskrivs även kommunernas avfallsavgift och för hantering av kommunalt avfall. I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. Uppgifter om bland annat kommunernas avfallsavgift och finansiering av avfallshantering har utvecklats i kapitel 5. Kriterium 4 - Motivering: I kapitel 8 Behandling av avfall finns beskrivning av nuvarande kapacitet och en bedömning av framtida kapacitetsbehov för olika avfallsbehandlingar. En lista med samtliga avfallsbehandlingsanläggningar och

							deras geografisk placering finns i bilaga 2 Avfallsbehandlingsanläggningar
--	--	--	--	--	--	--	--

5. Programmyndigheter

Referens: artiklarna 22.3 k, 71 och 84 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13: Programmyndigheter

Programmyndigheter	Institutionens namn [500]	Kontaktpersonens namn [200]	E-post [200]
Förvaltande myndighet			
Revisionsmyndighet			
Organ som tar emot betalningar från kommissionen			
I tillämpliga fall, organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser			
Redovisningsfunktion om denna funktion anförtrots ett annat organ än den förvaltande myndigheten			

Fördelningen av de ersatta beloppen för tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser om det fastställs flera organ som tar emot betalningar från kommissionen

Referens: artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 13A: Den andel av de procentsatser som anges i artikel 36.5 b i förordningen om gemensamma bestämmelser som ersätts till de organ som tar emot betalningar från kommissionen vid tekniskt bistånd enligt artikel 36.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser (i procentenheter)

Organ 1	procentenhet
Organ 2*	procentenhet

* Antal organ som fastställts av en medlemsstat

6. Partnerskap

Referens: artikel 22.3 h i förordningen om gemensamma bestämmelser

NMS har utgått från de tre regionernas partnerskap i framtagandet av Eruf programmet för NMS 2021–2027. Det har varit viktigt att involvera aktörerna kring smart specialisering, liksom organisationer med strategier och experter på jämställdhet, miljömässig och social hållbarhet. Samiskt samråd har också hållits, liksom löpande dialog med primärkommuners styrelseordföranden. Information har även riktats till specifika grupper såsom: kommunchefer/direktörer, näringslivschefer och till en mer generell publik. På grund av Coronapandemin har större delen av partnerskapsinvolveringen skett digitalt.

Bland annat följande externa organisationer har inbjudits att delta i framtagandeprocessen:

- **Kommuner:** totalt 41 kommuner i Dalarna, Värmland och Gävleborg
- **Länsstyrelserna:** i Dalarna, Värmland och Gävleborg
- **Lärosäten:** Karlstad Universitet, Högskolan Gävle, Högskolan Dalarna
- **Företagsorganisationer:** Företagarna, Mellansvenska handelskammaren med flera
- **Företagsfrämjare:** Almi, Invest in Dalarna, Gävleborg och Värmland, Nyföretagarcentrum, Coompanion, Rekryteringslots, RISE, Movexum, Ung företagsamhet med flera
- **Klusterorganisationer:** Triple Steelix, IUC Dalarna, Byggdialog Dalarna, Paper Province, Visit Dalarna, IUC Stål & Verkstad, Compare, Visit Värmland, NIFA, High Voltage Valley, FindIT, Future Position X, Fiber Optic Valley med flera
- **Science parks:** Dalarna Science Park, Karlstad Science Park, Sandbacka Science Park med flera
- **Civila sektorns organisationer:** Coompanion, Winnet, Idre Sameby, Leader Gästrike- och Hälsingebygden, Gästrike Hälsinge hemslöjdsförbund med flera
- **Arbetsmarknadens parter:** Fack och arbetsgivare

Deltagandet i dialoger, möten och utifrån inkomna inspel i programmeringsprocessen har haft en jämn fördelning av deltagande kvinnor och män. Jämställdhetsperspektiven har under processen bevakats med stöd av regionernas hållbarhetsstrategier. Totalt har 403 individer deltagit under 4 digitala dialogmöten under perioden juni–november 2020 och 52 skriftliga inspel har lämnats under samma period. Av de 403 individerna har cirka 60 procent varit kvinnor och 40 procent män.

Det täta samarbetet mellan programmeringsgruppen och koordinatören för de tre länsstyrelsernas inspel har gynnat förankring och kvalitet i framtagandet, speciellt avseende förslaget till Politiskt mål 2. Näringslivets medverkan har säkrats genom involveringen av företagargorganisationer, företagsfrämjare, klusterorganisationer och science parks. I norra Dalarna finns Sveriges sydligaste sameby. Det samiska folkets inflytande har säkrats genom konsultation med en representant för Idre Sameby samt genom ett skriftligt inspel från Sametinget.

Akademiernas och utbildningsföreträdarnas medverkan har varit viktig, då mycket av omställningen kommer att kräva en matchning av utbildningar och företagets behov, men också kunskap som kan omsättas i innovation och konkurrenskraft. Kunskapsaktörer som gymnasieskolor, yrkeshögskolor och kommunala vuxenutbildningar har haft indirekt inflytande på förslagets innehåll via sitt deltagande i de regionala kompetensförsörjningsstrategernas nätverk.

Partnernas roller i genomförandet, övervakning och utvärdering av programmet

Den breda förankringen, den transparenta processen för framtagandet av Eruf NMS 2021–2027 skapar en gemensam kunskapsbas över de utmaningar och behov som NMS har. Eftersom de interventionstyper som programmet innehåller är brett förankrade så ökar möjligheten för parterna att vara aktiva i genomförande, övervakning och utvärdering av programmet.

Övervakningskommittén & Strukturfondspartnerskap

7. Kommunikation och synlighet

Referens: artikel 22.3 j i förordningen om gemensamma bestämmelser

Kommunikationsstrategin kompletteras årligen av en kommunikationsplan som beskriver planerade aktiviteter och åtgärder för programmet.

Målgrupper - prioriterade

Befintliga och potentiella projektägare, där de förstnämnda även kan fungera som ambassadörer för programmen. **Regionalt utvecklingsansvariga** är en viktig partner för utvecklingsfrågor i programgenomförandet och i vidareförmedling av information. Strukturfondspartnerskapens ledamöter och sekretariat likaså. **En intresserad allmänhet** är viktig att nå för att föra EU närmare folket. Allmänheten är således en viktig målgrupp men som bör delas in i mindre grupper vid olika insatser. Målgruppen behöver dock delas in i mindre grupper vid olika insatser. För att nå dem bör **media och opinionsbildare** nås. Lokalmedia och fackpress kan förse med exempel på EU-investeringarnas strukturpåverkan samt regionala exempel på projekt och kontakter till talespersoner på Tillväxtverket. Att **politiker** i längden får vetskap om resultaten är viktigt för att de ska förstå programmets och finansieringsformens betydelse.

Målgrupper - övriga

Övervakningskommittéerna, Regeringskansliet, kommissionen och övriga förvaltande myndigheter för fonderna som omfattas av förordningen om gemensamma bestämmelser.

Mål

1. Prioriterade målgrupper får ökad kännedom om nyttan med investeringarna på lokal/regional/nationell/EU-nivå. Projekt med strategisk betydelse ska lyftas särskilt, något som avgörs i den årliga planen.
2. Prioriterade målgrupper tycker att kommunikationen är begriplig, tillgänglig och relevant. (Till exempel potentiella och befintliga stödmottagare, från ansökan till slutredovisning).

Budskap

“Tillsammans stärker vi hållbar regional utveckling”.

Kanaler

tillvaxtverket.se - Kunskap, nätverk och finansiering i fokus. Tjänar alla målgrupper. Huvudsakliga informationskällan för framför allt projektägare. EU-resultat, publikationer, projektbank, utlysningar och prioriterade projekt är viktiga erbjudanden.

eufonder.se - För dem som letar information om EU-fonderna i stort. ”Hitta finansiering” är den mest besökta sidan.

Konferenser och informationsmöten - Näst största källan till information för projektägare. Relationsbyggande.

Media - Resultat och utvärderingar i fokus.

Sociala kanaler - Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn. Vi använder hashtagsen #mitteuropa, #euinmyregion och en programspecifik, till exempel #erufmellerstanorrländ. Det sociala landskapet kan förändras mycket under 2021–2027 men de korta filmerna med inslag av infografik och tydligt budskap kommer fortsätta vara en bra produkt för information om programmet. Räckvidden ökar markant med sponsrade inlägg. Stories ökar. Ljudburna medier kan bli aktuellt.

Nyhetsbrev - Utlysningar, resultat, inbjudningar.

Bloggen - Aktuella fenomen, vårt arbetssätt, omvärldsbevakning.

Strategi (mål 1)

I allt material som skapas för att nå ut med resultat av finansieringen ska vi inkludera bakomliggande samhällsutmaning, nyttan för samhälle och individ samt siffror och statistik.

Indikatorer för övervakning och utvärdering

De mätbara målen syftar till att öka kunskapen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och dess resultat och knyter an till Tillväxtverkets erbjudanden kunskap, nätverk och finansiering. De kvantitativa indikatorerna specificeras i den årliga kommunikationsplanen och alla nämnda webbsidor finns på Tillväxtverkets hemsida. Eufonder.se tas upp i den fondgemensamma arbetsplanen.

Planerad budget:

Budgeten för kommunikations personella resurser och köpa tjänster fastställs sent under 2021.

8. Användningen av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

Referens: artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser

Tabell 14: Användningen av enhetskostnader, enhetsbelopp, schablonsatser och finansiering som inte är kopplad till kostnaderna

Avsedd användning av artiklarna 94 och 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser	JA	NEJ
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionsbidrag på grundval av enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonbelopp inom ramen för prioriteringen i enlighet med artikel 94 i förordningen om gemensamma bestämmelser (om ja, fyll i tillägg 1)	☐	☒
Från och med antagandet kommer programmet att använda ersättning av unionsbidrag på grundval av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna i enlighet med artikel 95 i förordningen om gemensamma bestämmelser (om ja, fyll i tillägg 2)	☐	☒

Förteckning över planerade insatser av strategisk betydelse med en tidplan
(artikel 22.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser)

Textfält [2 000]